

900

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1893 ΜΕΧΡΙ ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1895

ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΕΩΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ

Δ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Χ. Π. ΚΟΥΡΑΛΟΥ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ο «ΚΑΔΜΟΣ» Α. Β. ΠΑΣΧΑ

1895.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1893 ΜΕΧΡΙ ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1895

ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΕΩΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ

Δ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Χ. Π. ΚΟΥΥΛΛΟΥ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ο «ΚΑΔΜΟΣ» Α. Β. ΠΑΞΗ

1895.

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1893 ΜΕΧΡΙ ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1895

ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΕΩΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ

Δ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Χ. Π. ΚΟΥΥΛΛΟΥ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Ο «ΚΑΔΜΟΣ» Α. Β. ΠΑΞΗΑ

1895.

ΚΑ

ΤΟ

ΛΙΜΕΝΙΚΟΝ ΖΗΤΗΜΑ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

ΥΠΟ

Χ. Π. ΚΟΡΥΛΛΟΥ

ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΔΩΡΕΑ
ΘΑΝΟΥ Ν. ΒΟΥΡΛΟΥΜΗ
1954

ΤΥΠΟΙΣ ΑΝΔΡ. ΠΑΣΧΑ

1901

ΕΚΘΕΣΙΣ

ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ

ΑΠΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ ΤΟΥ 1893 ΜΕΧΡΙ ΜΑΪΟΥ ΤΟΥ 1895

ΥΠΟ ΤΩΝ ΤΕΩΣ ΜΕΛΩΝ ΑΥΤΗΣ

Δ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΥ & Χ. Π. ΚΟΥΛΛΟΥ

Εἰς τὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς πεπραγμένων, κατὰ τὸ ἀνωτέρω ὀριζόμενον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διετελέσαμεν μέλη αὐτῆς, προβαίνομεν, τὸ μὲν ἵνα διαφωτίσωμεν τοὺς συμπολίτας ἡμῶν περὶ τῶν αἰτίων τῆς ἐπὶ τσοῦτον χρόνον βραδυνούσης λύσεως τοῦ ζωτικωτάτου διὰ τὴν πόλιν ἡμῶν λιμενικοῦ ζητήματος, τὸ δὲ ἵνα ἐγκαινίσωμεν τὸ σύστημα τῆς λογαδοσίας ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ ὑπὸ τῶν διαχειριζομένων τὴν περιουσίαν εὐαγῶν ἰδρυμάτων ἢ ταμείων, προορισμένων εἰς πλήρωσιν ὀρισμένων τοῦ τόπου ἀναγκῶν, οἷον καὶ τὸ λιμενικὸν ταμεῖον.

Μηδεὶς δ' ὑπολάβῃ ὅτι ταῦτα γράφομεν χολωθέντες, διότι ἡ Σ. Κυβέρνησις ἀπήλλαξεν ἡμᾶς τῆς περαιτέρω μερίμνης περὶ τῶν λιμενικῶν πραγμάτων· ἐξ ἐναντίας μάλιστα φρονούμεν ὅτι αἱ νόμιμοι ὑποχρεώσεις, αἱ ἀνατιθέμεναι ἐκάστοτε ἀμισθὶ εἰς τοὺς πολίτας, πρέπει νὰ ἐπιβάλλωνται ἐκ περιτροπῆς εἰς ἅπαντας τοὺς δυναμένους νὰ ὑπηρετήσωσι καὶ ἐν τούτῳ τὴν πατρίδα αὐτῶν, ἵνα καὶ τῶν βαρῶν γίγνηται ἴση διανομή, καὶ οἱ ἀπακάμνοντες ἐν ταῖς τοιοῦτου εἴδους ὑπηρεσίαις ἀντικαθίστῶνται ὑπὸ ἀκμαιοτέρων καὶ μᾶλλον ἴσως πεπειραμένων.

Ὅτε τὸ πρῶτον ἀνελάβομεν, μετὰ τῶν ὑπὸ τοῦ δημοτικοῦ Συμβουλίου διορισμένων συναδέλφων κ. κ. Ἄντ. Πικραμέ-

νου και Γ. Δουζίνα, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐκάστοτε νομάρχου, τὴν διαχειρίσιν τῶν λιμενικῶν πραγμάτων τῆς πόλεως ἡμῶν, ὃ τότε νομάρχης κ. Θ. Ἀγγελόπουλος Ἀθάνατος, εἰσηγούμενος τὴν θέσιν εἰς ἣν εὕρισκετο τὸ λιμενικὸν ζήτημα, εἶπεν ἡμῖν ὅτι τὰ μὲν ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου Μανιὰκ ἀναληφθέντα ἔργα ἐξετελέσθησαν ἤδη και παρεδόθησαν προσωρινῶς, ἀνεμένετο δὲ ἡ παρέλευσις τῆς νομίμου προθεσμίας πρὸς ὀριστικὴν τούτων παράδοσιν, ἣτις ἔληγε τῇ 13 Ἰουλίου 1894, τὰ δὲ ὑπὸ τοῦ Ἀυγούστου Σαῖν, διεκόπησαν και ἐναπέκειτο εἰς τὸ ὑπουργεῖον νὰ κηρύξῃ αὐτὸν ἔκπτωτον τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ, συνφθὰ και τῇ γνώμῃ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ὅπερ ἐν τέλει ἐγένετο, ἡ δὲ ὑπόθεσις εὕρισκεται ἤδη ἐνώπιον τοῦ πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διότι συναναγόμενος εἶνε και τὸ Δημόσιον.

Ὁ δὲ Μανιὰκ, ἀμέσως μετὰ τὴν ὀριστικὴν παράδοσιν και παραλαβὴν τῶν ἔργων, θέλων νὰ ἐξομαλύνῃ τοὺς μετὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς λογαριασμούς του, και πληρωθῇ τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ, ὑπέβαλεν ὑπόμνημα μακρὸν, ἐν ᾧ διετύπου τὰς ἀξιώσεις αὐτοῦ και ἐν τέλει λεπτομερῆ σημείωσιν τῶν ἀπαιτήσεών του. Ἐπειδὴ αἱ ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἦσαν ἐν πολλοῖς ὑπέρογκοι και ἀδικαιολόγητοι, καιτοι πολλαὶ τούτων ἐστηρίζοντο ἐπὶ ἐκδεδομένων ἤδη ἐνταλμάτων ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ἢ ἐπὶ ὑπουργικῶν διαταγῶν, κατὰ πλάνην βεβαίως ἐκδοθεισῶν, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἀπέκρουσε τὰς ἀδίκοις ἐκ τούτων, ἀνταπήτησε δὲ τὸν συμψηφισμὸν πολλῶν δικαίων αὐτῆς ἀπαιτήσεων, ἃς ὁ ὑποβαλὼν τὸν λογαριασμὸν τῆς ἐργολαβίας νομομηχανικὸς κ. Γράβαρης δὲν εἶχε συμπεριλάβει ἐν αὐτῷ, ὡς μὴ ὑποδειχθείσας ἴσως αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Μανιὰκ. Ὡς μίαν δὲ τῶν ἀδικωτάτων ἀπαιτήσεων τῆς ἐργολαβίας ἐθεωρήσαμεν τὴν πληρωμὴν τῶν ἡμερησίων ἀποζημιώσεων, ἃς ὑπελόγιζεν οὐχὶ εἰς 200 δραχμὰς δι' ἐκάστην ἡμέραν, ὡς λέγει ἡ σύμβασις, ἀλλ' εἰς 800· διότι, ἐπειδὴ εἶχον δοθῆ εἰς χεῖρας αὐτῆς 4 καταστάσεις ἀπέναντι τῶν ἐκάστοτε ἐκτελουμένων ἔργων, ἃς ἡδυνάτει τὸ λιμενικὸν ταμεῖον νὰ πληρώσῃ, ἡ ἐργολαβία ἀπῆτει δι' ἐκάστην τούτων δραχ. διακοσίας, ἣτοι ἐν ὄλῳ δραχμὰς 800 καθ' ἐκάστην,

ἄς ἐμετρίασεν εἰς 400· ἐστήριξε δὲ τὴν ἀπαιτήσιν τῆς εἰς δεδικασμένον, οὕτως εἶπεῖν· διότι, ὅτε ἐπρόκειτο νὰ κατεδαφισθῇ ἡ οἰκία Μαγκλιβέρα, ἵνα συναινέσῃ ὁ Μονιάκ εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν 80,000 δραχμῶν, τοῦ ἀντιτίμου δηλ. τῆς οἰκίας καὶ τοῦ γηπέδου αὐτῆς, ἐκ τῶν χρημάτων τοῦ λιμενικοῦ ταμείου, ἔλαβε, τῇ προτάσει τοῦ τότε νομάρχου κ. Χ. Σοφιανοῦ, καὶ τῇ ἐγκρίσει τοῦ ὑπουργείου, διὰ τοῦ τιμήματος τῶν δημοσίων ἔργων Δραχ. 48,808 δι' ἡμερησίας αὐτοῦ ἀποζημιώσεις ἢ πρόστιμα ἐκ 400 δραχ. καθ' ἐκάστην, εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν οὐδεμίαν εἶχε γείνει αὐτῷ καθυστέρησις, μάλιστα δὲ εἶχε λάβει καὶ πλείονα τῶν δεδουλευμένων. Ἐπειδὴ δὲ ἡμεῖς μετὰ τῶν λοιπῶν συναδέλφων ἡμῶν ἀφηρέσαμεν ἐκ τοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἐργολαβίας τὸ κεφάλαιον τοῦτο μετὰ τῶν δεδουλευμένων τόκων, ὁ Μονιάκ ἔλαβε πάλιν τὴν εἰς Ἀθήνας ἀγούσαν καὶ ἐκεῖθεν ἐπανῆλθε κομιστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 20,130, ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1894 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δι' ἣς διαταττόμεθα νὰ πληρώσωμεν συμβιβαστικῶς οὐχὶ 800 ἀλλὰ 400 Δραχ. καθ' ἐκάστην, ἐὰν, παρακαλούμενος ὁ Μονιάκ, συνῆναι εἰς τοῦτο. Καὶ ὁ μὲν κ. νομάρχης ἐθεώρησε τὴν ἀπόφασιν ταύτην ὡς ἀνέκκλητον καὶ ἀπῆτησε τὴν παραδοχὴν αὐτῆς, τὰ δὲ μέλη τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, καὶ περ ἐπιμόνως διαταττόμενα διὰ τοῦ ἀπὸ 15 Μαρτίου ἰδίου ἔτους καὶ ὑπ' ἀριθ. 3,955 ὑπουργικοῦ ἐγγράφου, ἵνα ἐπισπεύσωσι τὴν λύσιν τῆς μετὰ τοῦ Μονιάκ διαφορᾶς, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς προμνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 20,130 διαταγῆς, διεφώνησαν πρὸς τὸν κ. νομάρχην καὶ παρέπεμψαν τὸ ζήτημα εἰς δικηγορικὸν συμβούλιον, ἀπαρτιζόμενον ὑπὸ τῶν κ. κ. Α. Σωτηροπούλου, Δ. Βότση, Ἀθ. Πολυχρονιάδου καὶ Κ. Φιλοπούλου, οἵτινες ἀπεφάνησαν διὰ τῆς ἀπὸ 15 Μαΐου 1894 γνωμοδοτήσεώς των ὅτι:

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 47 καὶ 48 τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1879 συμβάσεως μεταξὺ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς Πατρῶν καὶ τοῦ ἐργολάβου Π. Μονιάκ πρεσβυτέρου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ΨΜΘ τῆς 11 Φεβρουαρίου 1880 Νόμου «ἐν περιπτώσει διαφωνίας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων, ἢ ἐπιτροπῇ τοῦ λιμένος καὶ ὁ ἐργολάβος θέλουν ἕκαστος διορίσει ἓνα πράγματογνώμονα ἵνα κανο-

νίσωσιν ἀπάσας τὰς ἐκκρεμείς διαφορᾶς κτλ.» σαφῶς προκύπτει ὅτι εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἑσωτερικῶν δὲν ἀνετέθη ἡ ὀριστικὴ λύσις τῶν μεταξὺ τοῦ ἐργολάβου καὶ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς διαφορῶν καὶ ἐπομένως ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις οὐδὲν παράγει δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου, μόνον δι' αὐτῆς περιορίζεται ἡ ἐνέργεια τῆς ἐπιτροπῆς, μὴ δυναμένης νὰ ἐνεργήσῃ πέραν τῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς τῶν τεθέντων διὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάνσεως, ἀλλὰ καὶ μὴ ὑποχρεουμένης νὰ ἐκτελέσῃ τὰς δι' αὐτῆς ἐνδεικνυομένας πράξεις, ἐὰν εὐρίσκη ταύτας ἀσυμφόρους τῇ λιμενικῇ ταμείῳ, κατὰ τὰς γενικὰς περὶ νομίμου ἐντολῆς ἀρχάς· τοῦτο δὲ τοσοῦτο μᾶλλον, ὅσον καὶ ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ ὑπουργείου εἶναι προτροπικὴ πρὸς συμβιβαστικὴν τῆς διαφορᾶς λύσιν.»

«Ἐὰν ὀφείλωνται τῇ ἐργολάβῳ, λόγῳ ἀποζημιώσεως, δραχμαὶ 200 διὰ πᾶσαν ἡμέραν καθυστερήσεως τῆς πληρωμῆς, ἀποφαινόμεθα :

«Ἐπειδὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 27 τῆς πρώτης συμβάσεως, (μὴ τροποποιηθείσης διὰ τῆς δευτέρας, ἄρθρον 13), ἐν περιπτώσει βραδύτητος περὶ τὴν πληρωμὴν, συνομολογεῖται ποινικὴ ρήτρα, λόγῳ ἀποζημιώσεως, ὑπὲρ τοῦ ἐργολάβου δραχ. 200 καθ' ἡμέραν, ἐὰν τὸ καθυστερούμενον ποσὸν ὑπερβαίῃ τὰς δραχμὰς 10 χιλιάδας, προδήλως προκύπτει ὅτι ἡ συμφωνία αὕτη ἀφορᾷ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν ὑπαίτιός ἢ ἐπιτροπὴ ἤθελεν ἀρνηθῆ τὴν πληρωμὴν, καίτοι ὑπαρχόντων χρημάτων, δι' ὧν ἠδύνατο νὰ γείνη αὕτη, ἢ τὴν περίπτωσιν καθ' ἣν τὰ εἰσπραττόμενα χρήματα διετίθεντο ἐναντίον τῶν ἔρων τῆς συμβάσεως ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐργολάβου· διὰ τὴν περίπτωσιν ὅμως καθ' ἣν ἡ καθυστέρησις ἤθελεν ἐπέλθει ἕνεκεν ἐξαντλήσεως τῶν χρημάτων τοῦ λιμένος, ὡς ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ὁ ἐργολάβος καὶ ἡ ἐπιτροπὴ ἔλαβον ἰδιαιτέραν διὰ τῆς συμβάσεως πρόνοιαν, (ἄρθρ. 41 τῆς παλαιᾶς καὶ ἄρθρ. 21 τῆς νέας). Κατὰ τὰ ἄρθρα ταῦτα ἡ μὲν λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ προβῇ εἰς τὴν σύναψιν δανείου, ἕπως τὸ λιμενικὸν ταμεῖον εὐρίσκηται εἰς θέσιν νὰ ἐπαρκῆ εἰς τὰς πληρωμὰς του, ὁ δὲ ἐργολάβος ἀνέλαβε ρητὴν ὑποχρέωσιν νὰ προβῇ αὐτὸς εἰς τὴν σύναψιν δανείου ἀντὶ τῆς ἐπιτροπῆς

καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτῆς ἐπὶ τόκῳ μέχρις 8 0)0· ἐν τοιαύτῃ δὲ περιπτώσει ἢ τοιαύτῃ καθυστέρησις δι' ἔλλειψιν χρημάτων δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ τὸν καταλογισμὸν εἰς βᾶρος τοῦ λιμένος τῆς συμπεφωνημένης ποινικῆς ρήτρας, διότι ἐδικαίωτο ὁ ἐργολάβος, κατὰ τὴν σύμβασιν, νὰ προβῇ εἰς τὴν σύναψιν δανείου καὶ νὰ παύσῃ ἢ καθυστέρησις.

Ἐν Πάτραις τῇ 2 Μαΐου 1894.

Οἱ γνωμοδοτοῦντες δικηγόροι

Α. ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΣ

ΑΘ. ΠΟΛΥΧΡΟΝΙΑΔΗΣ

Δ. ΒΟΤΣΗΣ

Κ. ΦΙΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐτέραν ἄδικον ἀπαίτησιν τῆς ἐργολαβίας, πληρωθεῖσαν καὶ ταύτην δυστυχῶς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς κατεδαφίσεως τῆς οἰκίας Μαγνηθέρρα, εὔρεν ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ καὶ τὴν τῶν 100,000 δραχμῶν, λόγῳ ἀποζημιώσεως αὐτῆς διὰ τὴν ἐκ τοῦ λιμένος ἐσκαφὴν 1500 κυβ. μέτρων συμπαγοῦς ἀργίλου ἢ βράχου, ἐνῶ κατὰ τὴν νέαν σύμβασιν, (περὶ ἧς πλατύτερον ἐν τοῖς ἐπομένοις), εἰς οὐδεμίαν τοιαύτην ἀποζημίωσιν ὑπεχρεοῦτο τὸ λιμενικὸν ταμεῖον. Πρὸς τελείαν δὲ βεβαιότητα, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ὑπέβαλε τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος τούτου εἰς τὸν δικηγόρον αὐτῆς κ. Νικὸλ. Σαγιαῖν, ὅστις, διὰ τῆς ἀπὸ 4 Ὀκτωβρίου 1894 γνωμοδοτήσεώς του ἀπεφάνητο ὅτι :

«Κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1879 συμβάσεως, συμφωνήθη μεταξὺ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ ἐργολάβου, νὰ ἀποζημιῶται οὗτος μὲ τὸ ποσὸν 100,000 δραχμῶν, ἐὰν κατὰ τὴν ἐσκαφὴν τῆς λεκάνης τοῦ λιμένος ἀπαντηθῶσι συνεχεῖς βράχοι, ἢ τόφος, ἢ συμπαγῆς πηλώδης γῆ, ἄνω τῶν 1500 κυβικῶν μέτρων· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1889 συμπληρωτικῆς συμβάσεως ἐπῆλθε ριζικὴ τρο-

ποποιήσις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ λιμενικοῦ ταμείου.

Ὡς ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συμβάσεως ταύτης προκύπτει, αὕτη προεκλήθη ἕνεκεν διαφόρων ἀξιώσεων τοῦ ἐργολάβου, ἀναφυσῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, ἡ δὲ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἐνδιαφερομένη διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον τοῦ ἔργου ἐκτέλεσιν ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τὸν ὀριστικὸν ἐκ προκαταβολῆς καὶ κατ' ἀποκοπὴν προσδιορισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς περαίωσιν τοῦ ἔργου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἔταμε διὰ τῆς προσθέτου προσδιορισθείσης ἀμοιβῆς τῶν 1,433,214 δραχμῶν, πᾶσαν διὰ τὸ μέλλον ἀξίωσιν τοῦ ἐργολάβου καὶ καθώρισε τὴν ἀμοιβὴν ταύτην πρὸς ἐντελῆ περαίωσιν τοῦ ἔργου, οἰαοδήποτε δυσχερείας ἦθελε παρουσιάσει τοῦτο, εἴτε γνωστὰς εἴτε ἀγνώστους.

Ἡ ἐρμηνεία αὕτη δὲν ἐξάγεται μόνον ἐκ τοῦ συνόλου τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ ρητῶν ἄρθρων αὐτῆς. Ἐν ἄρθρῳ 1 ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν ἀπάντων τῶν διὰ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὀριζομένων ἔργων, (ἐν δὲ ἐκ τῶν ἔργων τούτων εἶναι καὶ τὸ τοῦ ἄρθρου 43)· ἐν δὲ ἄρθρῳ 4 ὁμολογεῖ ὁ ἐργολάβος, ὅτι ἀναλαμβάνει ἰδίῳ κινδύνῳ καὶ κατὰ τελείαν ἀποκοπὴν τὴν ἐντελῆ περαίωσιν καὶ τέλος ἐν ἄρθρῳ 8 ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἔχει εἰς τὸ μέλλον οὐδεμίαν ἀξίωσιν δι' οὐδένα λόγον γνωστὸν ἢ ἀγνώστον.

Πάτραι 4 Ὀκτωβρίου 1894.

Ὁ Δικηγόρος

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΑΓΙΑΣ.

Ἴνα δ' ἐκκαθαρισθῇ τελείως ὁ μεταξὺ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου καὶ τῆς ἐργολογίας λογαριασμός, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἀνέθετο τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην τοῖς συναδέλφοις κ. κ. Δ. Φραγκοπούλῳ καὶ Γ. Δουζίνα, οἵτινες τῇ 3 Νοεμβρίου 1894 ὑπέβαλον αὐτὴν ἐνώπιον τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ ἐξ ἧς

ἔδειχθη ὅτι τὸ πραγματικὸν χρέος τοῦ λιμενικοῦ ταμείου εἰς τὴν ἐργολαβίαν ἀνήρχετο τῇ 31 Δεκεμβρίου 1894 εἰς δραχμὰς 1,020,79 καὶ 55)00 καὶ οὐχὶ εἰς δραχμὰς 1,901,755, 60 ὡς ἀπῆται ἢ ἐργολαβία.

Μετὰ τὴν ἐκκαθάρισιν ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον τὸ ἐπόμενον πρακτικὸν αὐτῆς* μετὰ τῶν συνημμένων ἐπεξηγηματικῶν πινάκων, δι' ὧν κατὰδείκνυται ἡλίου φαεινότερον τὸ δίκαιον αὐτῆς. Πρὸς σαφεστέραν δὲ παράστασιν τῶν δικαίων αὐτῆς, ἡ ἐπιτροπὴ, ἐν τῇ συνεδρίᾳ αὐτῆς τῆς 6 Φεβρουαρίου τρέχ. ἔτους, ἀπεφάσισε ν' ἀποστείλῃ ὡς ἀντιπρόσωπον αὐτῆς πρὸς τὸν γ. ἐπὶ τῶν Ἑσωτερικῶν Ὑπουργῶν τὸ μέλος αὐτῆς καὶ εἰσηγητὴν τῆς ἑλλης ὑποθέσεως κ. Διον. Φραγκόπουλον, ὅστις, μεταβάς ἰδίαις δαπάναις, παρέστησε τῷ ὑπουργῷ κ. Μεταξᾶ τὰ δίκαια τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἔπεισεν αὐτὸν περὶ τούτων. Ὁ κ. ὑπουργὸς κατήρτισεν ἐπιτροπὴν ἐκ μηχανικῶν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας ὑπέβαλε τὴν ὑπόθεσιν πρὸς ὀριστικὴν λύσιν. Ἄλλ' ἡ ἐργολαβία, μολοντί εἶχεν ἤδη πρὸ πολλοῦ ὑποβάλει τοὺς λογαριασμοὺς αὐτῆς πλήρεις, μόλις ἔμαθε τὴν τροπὴν ταύτην τῆς ὑποθέσεως, παρεκάλεσε τὴν ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴν ἵνα ἀναμείνῃ νέον αὐτῆς ὑπόμνημα, ὑποβληθησόμενον ὑπὸ τοῦ ἐν Παρισίοις προϊσταμένου αὐτῆς κ. Τεριεῖ καὶ ἡ μὲν ἐπιτροπὴ συνῆγεσεν, ὁ δὲ κ. Τεριεῖ μετὰ μίαν ἑβδομάδα ὑπέβαλεν ὑπόμνημα, ὅπερ ἐν τῷ μέσῳ διεκόπητο, λόγῳ τοῦ ἐπισυμβάντος θανάτου τῆς μητρὸς αὐτοῦ· ὑπέσχετο δὲ ἵνα τάχιστα πέμψῃ τὴν συνέχειαν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἐτήρησε τὴν ὑπόσχεσίν του ταύτην, ἡ ἐπιτροπὴ προσέβη εἰς τὸ ἔργον καὶ ἐπέκειτο ἢ ὑπογραφῇ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς, ὅτε ἡ ἐργολαβία ὑπέβαλεν αὐτῇ ἔντυπον ὑπόμνημα καὶ λογαριασμὸν, οὐδὲ κατὰ λέξιν διαφέροντα ἀμφοτέρω τῶν προϋποβληθέντων ἡμῖν καὶ δι' ἡμῶν μεταβιβασθέντων εἰς τὸ ὑπουργεῖον καὶ ὑπ' ὄψει τῆς ἐπιτροπῆς κειμένων, πλὴν τοῦ λογαριασμοῦ, ὅστις συμπεριλαμβάνανεν καὶ τοὺς δεδουλευμένους ἤδη τόκους ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 30 Ἀπριλίου ε. ε. Ἡ ἐπιτροπὴ, μὴ προσέξασα,

* Ὅρα ἐν τέλει τοῦ φυλλαδίου, σελ. 15.

φαίνεται, εις τὴν ὁμοιότητα ταύτην, παρέπεμψεν αὐτὰ εἰς τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν ἵνα ἀπαντήσῃ τηλεγραφικῶς. Καὶ ἡ μὲν λ. ἐπιτροπὴ ἀπήντησεν αὐθημερὸν τηλεγραφικῶς καὶ ὑπέδειξε τὴν προμνησθεῖσαν ὁμοιότητα, ἀλλ' ἡ τότε κυβέρνησις ἀντεκατέστη ὑπὸ τῆς νῦν καὶ διὰ τοῦτο ἐπῆλθε νέα βραδύτης εἰς τὴν ἐπικειμένην λύσιν τοῦ ζωτικῆς ἀλλὰ καὶ λίαν σκανδαλώδους τούτου ζητήματος.

Ἔχομεν ἀκράδαντον πεποιθῆσιν ὅτι οἱ διάδοχοι ἡμῶν μετὰ τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς ἐπιτροπῆς θὰ ἐπισπεύσωσι τὴν λύσιν ταύτην, ἥδη μάλιστα ὅτε τοῦ ὑπουργείου τῶν Ἑσωτερικῶν προτίθεται ἀνὴρ καὶ ἐξ ἤθους καὶ ἐκ ποιικιλίας γνώσεων καταλληλότατος εἰς λύσιν τοιούτων πεπαλαιωμένων καὶ ἀμαρτωλῶν ζητημάτων.

Μῶλος Ἀγίου Ἀνδρέου.

Ὁ μηχανικὸς τοῦ λιμένος κ. Δ' Ἰστρίας, προσκληθεὶς ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἀποφασισάσης ἵνα τροποποιήσῃ καὶ χρησιμοποιήσῃ τὸν μῶλον τοῦ Ἀγίου Ἀνδρέου, ὑπέβαλε σχέδιον καὶ προϋπολογισμὸν τοῦ ἔργου, ἀνερχόμενον εἰς Δραχ. 18,500. Καὶ ἐν ἀρχῇ μὲν ἀπεφασίσθη ἵνα τὸ ἔργον γείνη δι' ἡμερομισθίων καὶ ἐξεδόθησαν κατ' Ἀπριλίον τοῦ 1893 δύο ἐπιταγαὶ ἐπ' ὄνομαι τοῦ ἀνωτέρω μηχανικοῦ ἐκ 2,000 δραχ. ἑκάστη, ὧν τὴν μὲν ἐδαπάνησε τὸν Ἰούλιον καὶ Ἰούλιον εἰς ἡμερομισθία ἐργατῶν, (δραχ. 1599,25), εἰς μεταφορὰν χωμάτων πρὸς ἐπίχωσιν, (δραχ. 373,25), εἰς χαρτόσημον καὶ τινα μικρὰ ἔξοδα, (δραχ. 27,50), τὴν δὲ παρέδωσαν εἰς τὸν νεοδιορισθέντα νομάρχην κ. Θρασύβουλον Ἀγγελόπουλον Ἀθάνατον, διότι οὗτος, ἅμα ἐλθὼν, διέταξε, τῆ 8 Ἰουλίου 1893, τὴν διακοπὴν τῆς δι' ἡμερομισθίων ἐργασίας, ὡς δαπανηροτάτης, ἢ γνώμῃ συνετάχθη καὶ ὁ τότε ὑπουργὸς τῶν Ἑσωτερικῶν κ. Δ. Ράλλης, διὰ τῆς ἀπὸ 22 Ἰουλίου καὶ ὑπ' ἀριθ. 11,430 διαταγῆς αὐτοῦ. Ὁ κ. Ἀγγελόπουλος, ἀπολυθεὶς τῆς ὑπηρεσίας, παρέδωκε τὴν ἐπιταγὴν, ἀποφάσει τῆς λ. ἐπιτροπῆς, εἰς τὸν κ. Δ. Φραγκόπουλον. Ἴνα δὲ μὴ μείνῃ τὸ ἔργον ἀνεκτέλεστον, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἀδελφῆ τῆς Κυβερνήσεως, προέβη εἰς τὴν τμηματικὴν συντέλεσιν αὐτοῦ,

ὡς πρὸς τὴν μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν τῶν ὀγκολίθων, τὴν δὲ ἐπίχωσιν ἐξηκολούθησεν ἀδαπάνως, ὑποχρεώσασα διὰ τῆς Ἀστυνομίας τοὺς καρραγωγεῖς ἵνα μεταφέρωσιν ἐκεῖ τὰ ἀπορριπτόμενα ἐκ τῆς πύλεως χώματα καὶ ἰσοπεδοῦσα ταῦτα διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς δύο ἐργατῶν, οὓς ἀνέκαθεν μισθοδοτεῖ πρὸς συντήρησιν καὶ καθαριότητα τῶν αἱμασιῶν κτλ. Καὶ ἐν πρώτοις μὲν ὁ κ. μηχανικὸς συνεφώνησε μετὰ τοῦ Ἀντωνίου Πασχάλη ἵνα μεταφέρῃ καὶ τοποθετήσῃ τοὺς μὲν ὀγκολίθους ἀντὶ δραχ. 7, τοὺς δὲ ἀργοὺς λίθους, (ὡς τοὺς τῶν οἰκοδομῶν), ἀντὶ δραχ. 4 κατὰ κυβικὸν μέτρον· ὅτε ὅμως ἐξηγνητλήθησαν αἱ 2 χιλ. δραχμαὶ τῆς ἐπιταγῆς τοῦ κ. Δ' Ἰστρία, τῆς εἰς χεῖρας τοῦ κ. Φραγκοπούλου εὐρισκομένης, ἐζητήθη καὶ ἐχορηγήθη παρὰ τῆς Κυβερνήσεως νέα πίστωσις ἐκ 3,000 δραχμῶν· ἀλλὰ τότε, τῇ παρεμβάσει τῆς ἐπιτροπῆς, προσήλθεν ὁ Ἰωσήφ Φλωρεντίνης καὶ ἀνέλαβε τὴν μεταφορὰν καὶ τοποθέτησιν, τῶν μὲν ὀγκολίθων ἀντὶ 4 δραχ. τῶν δὲ ἀργῶν λίθων ἀντὶ 3,25 δραχ. δι' ἕκαστον κυβ. μέτρον. Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τῆς πιστώσεως ταύτης ἐζητήθη καὶ ἐδόθη δευτέρα καὶ τρίτη ἐκ 3,000 δραχ. ἑκάστη πρὸς ἐξακολούθησιν τοῦ ἔργου. Καὶ κατὰ τὰς δύο ταύτας πιστώσεις τελευταίως μεισδότης ἀνεδείχθη ὁ Ἀντώνιος Πασχάλης, τὴν μὲν πρώτην φορὰν ἀντὶ δραχ. 3,70 διὰ τοὺς ὀγκολίθους καὶ 3,00 διὰ τοὺς ἀργοὺς, τὴν δὲ δευτέραν ἀντὶ δραχ. 3,45 καὶ 2,90 δι' ἕκαστον κυβ. μέτρον. Οὕτω δὲ συνεπληρώθη ἡ δι' ὀγκολίθων κλπ. ἐξασφάλισις τοῦ μῶλου τούτου, προχωρησάσης μέχρι τῶν 2)3 καὶ τῆς ἐπιχώσεως ὅλως ἀδαπάνως, ἀντὶ δραχ. 13,000, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ὑπὸ τοῦ κ. Δ' Ἰστρία δαπανηθειῶν 2,000. Ἡδὴ πλὴν τῆς δραστηρίως προχωροῦσης ἐπιχώσεως, ὑπολείπεται ἡ συμπλήρωσις τῶν μεταξὺ τῶν ὀγκολίθων χασμάτων διὰ κτιρίων καὶ ἡ ἐπίστρωσις αὐτῶν διὰ πλακῶν, ἃς ἔχει ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ὡς καὶ τὴν ἀπαιτηθεσομένην πορσελάνην, ἀγορασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σαιν ἀντὶ λ. 28 κατὰ στατήρα, ἀλλὰ μὴ πληρωθεῖσαν, ἐνεκεν τῆς ὑφισταμένης μετ' αὐτοῦ δίκης.

Φανός.

Τῇ ὑποδείξει τοῦ κ. πράκτορος τοῦ Αὐστριακοῦ Λόυδ καὶ ἐτέρων, κατεσκευάσθη χρησιμότατος φανός πρασίνου χρώματος, τεθεὶς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ μώλου Καλαβρύτων, ἵνα, μετὰ τοῦ ἐπὶ τοῦ κυματοθραύστου ἐρυθροῦ, καθορίζῃ ἀκριβῶς τὴν μεσημβρινὴν εἴσοδον τοῦ λιμένος ἐν καιρῷ νυκτὸς καὶ προλαμβάνονται ἐν τῷ μέλλοντι αἱ ἐκ τῆς ἐλλείψεως τοῦ φανοῦ τούτου ζημίαι τῶν πλοίων, ριπτομένων ἐπὶ τοῦ μώλου, ὡς κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος συνέβη εἰς τι ἀγγλικὸν ἀτμόπλοιον. Μόλις ἔμως ἐτέθη, καὶ ἀμέσως ὁ κ. Διμενάρχης διέταξε τὴν παῦσιν τῆς λειτουργίας αὐτοῦ, ἵνα ζητήσῃ πρότερον τὴν ἄδειαν τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, εἰς ὃ ἀνηνέχθη καὶ ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ὅπερ εἰσέτι οὐδὲν ὀριστικὸν ἀπήντησεν περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Ἐλπίζομεν ὅτι μέχρι τῆς ἐλεύσεως τοῦ χειμῶνος, ὅτε θὰ καταστῇ ἐπαισθητὴ ἡ ἔλλειψις τοῦ φανοῦ τούτου, θὰ λυθῇ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο κατ' εὐχὴν τῇ ἐπιμόνῳ ἐνεργείᾳ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἀντικατάστασις τῶν δύο ἐπὶ τῶν ἄκρων τοῦ κυματοθραύστου λειτουργούντων ἤδη φανῶν ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ ὑπουργείου τῶν Ναυτικῶν, ὡς μικρῶν καὶ ἀνεπαρκῶν κατὰ τὴν γνώμην τῶν ναυτιλλομένων. Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἐκτιμήσασα τοὺς λόγους τούτους, ἐνέκρινεν ἵνα ἀντικατασταθῶσι δι' ἄλλων κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ τμήματος τῶν φάρων καὶ φανῶν ὑποβληθὲν σχέδιον, ἀξίας 8,000 δραχ. Οἱ φαναὶ οὗτοι δὲν ἐτοποθετήθησαν οὐδὲ παρηγγέλθησαν εἰσέτι, διότι ὁ Μανιάκ, κύριος τῶν προσόδων τοῦ λιμενικοῦ ταμείου, δὲν ἐπέτρεψε τὴν ἐκ τούτων πληρωμὴν τῆς ἀξίας αὐτῶν. Μετὰ τὴν λύσιν τῆς ἐν τῷ περατοῦσθαι εὐρισκομένης ταύτης διαφορᾶς μετὰ τῆς ἐργολαβίας, πληρωθήσεται καὶ ἡ ἀνάγκη αὕτη.

Τὰ λοιπὰ ἐν ἐκτελέσει εὐρισκόμενα λιμενικὰ ἔργα, οἷον ἡ διαπλάνυσις τῆς πρὸ τοῦ Διμεναρχείου ἀποβάθρας, ἡ ἐξασφάλισις τοῦ μώλου Ἁγίου Νικολάου ἐκ τῶν ὑπονομευόντων αὐτὸν θαλασσίων ὑδάτων, ἡ κατασκευὴ πλατείας πρὸ τῆς πρώτης μεσημβρινῆς ἀποβάθρας τοῦ μώλου τούτου, συμπληρωθήσονται, ὡς ἐλπίζομεν, μετὰ τινὰς ἡμέρας, ἡ δὲ χρησιμότης

της αὐτῶν ἐκτιμηθῆσεται ὑπὸ τε τῶν συμπολιτῶν ἡμῶν καὶ τῶν ἐπισκεφθησομένων ἐν τῷ μέλλοντι χρόνῳ τὴν πόλιν ἡμῶν.

Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, πρὶν ἢ διορισθῶμεν ἡμεῖς μέλη αὐτῆς, εἶχεν ἀναθέσει, κατόπιν μειοδοτικῆς δημοπρασίας, εἰς τὸν ἐργολάβον Π. Τσαγκάρην τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῆς αἱμασιᾶς, ἀπὸ τῶν συνεργείων Σαῖν μέχρι τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν ἀντὶ 2,000 δραχ. ἀλλὰ κατόπιν, κριθείσης ὑπερβολικῆς τῆς τιμῆς ταύτης, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἐπεδιόρθωσε τὴν αἱμασιᾶν, δαπανήσασα περὶ τὰς 500 δραχμίας.

Δάνειον.

Πρὸς ἀποπληρωμὴν τῆς ἐργολαβίας τοῦ λιμένος, κατασκευῆν τοῦ κρητιδώματος μεταξὺ τῶν δύο μώλων, Καλαθρότων καὶ Ἀγίου Νικολάου, διαπλάτυνσιν τοῦ τελευταίου, κατὰ τὸ σχέδιον Πασχάλ, κατασκευῆν τοῦ μεγάλου ὄχετοῦ πρὸς διοχέτευσιν τῶν ἀκαθαρσιῶν τῆς πόλεως ἐκτὸς τοῦ λιμένος καὶ ἐν γένει πρὸς ἀποπεράτωσιν τοῦ μεσογυμνίου λιμένος καὶ ἐξακολούθησιν καὶ συμπλήρωσιν τῶν ἔργων, κατὰ τὸ ἀνωτέρω σχέδιον, ἐν τῇ βορείῳ λιμένι κτλ. ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, μετὰ πολλὰς πρὸς τε τὴν Ἡπειροθεσσαλικὴν καὶ τὴν Ἴθνηκὴν Τράπεζαν διαπραγματεύσεις, συνεφώνησεν ὀριστικῶς μετὰ τῆς τελευταίας ἵνα συνάψῃ δάνειον ἐκ 2,000,000 δραχμῶν πρὸς 7 0/10, πληρωτέων ἐντὸς τριακονταετίας, κατὰ τὸ σύστημα τῆς συνθέτου χρεωλύσιος. Ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ἐνεκρίθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως τῇ 5 Ὀκτωβρίου 1894. Πρὸς θετικωτέραν δ' ἐκτίμησιν τῶν προσόδων τοῦ λιμένος, ἐνφκίασεν ἐπὶ ἕν ἔτος τὸν λιμενικὸν φόρον τῶν ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ μεταφερομένων ἐμπορευμάτων καὶ τῆς σταφίδος ἐπὶ πλειοδοτικῆς δημοπρασίας ἀντὶ Δραχ. 130, 700 εἰς τὸν κ. Γ. Στράτον. Οὕτω δὲ ἐνῶ ἡ λιμενικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐπλήρωσε κατ' ἔτος εἰς τὴν Τράπεζαν 160,000 δραχ. διὰ τόκον καὶ χρεωλύσιον, θὰ εἶχε διαθέσιμα ἐκ τῶν προσόδων τοῦ λιμενικοῦ ταμείου τὸ ὑπόλοιπον τῶν εἰσπράξεων, ἀνερχόμενον κατὰ μέσον ἔρον εἰς Δραχ. 180,000 περίπου, σὺν τῷ πλεονάσματι τοῦ δανείου, ἵνα κατασκευάσῃ τὰ ἀνωτέρω μνημονευόμενα ἔργα. Μετὰ τὴν λύσιν τῆς μετὰ τῆς ἐργολαβίας διαφο-

ρᾶς, οὐσαν ἐπὶ θύραις, καὶ τὴν συνομολόγησιν τοῦ ἀνωτέρω δανείου, ἢ λιμενικῆ ἐπιτροπῆ φρονοῦμεν ἔτι πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ταχίστην ἀφομοίωσιν τῶν λιμενικῶν φόρων πρὸς τοὺς τοῦ Πειραιῶς, εἰ μὴ καὶ τὴν κατωτέρω ἐκείνων ἐλάττωσιν, ἵνα ἐπαναφέρῃ τὸ σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ ἐκ τῶν βαρέων λιμενικῶν φόρων φυγαδευθὲν ἐμπόριον τῆς πόλεως ἡμῶν. Ἡ λιμενικῆ ἐπιτροπῆ, ἣς ἀπετελοῦμεν καὶ ἡμεῖς μέρος, ἐζήτησε τῇ 4 Μαΐου 1894 τὴν ἐλάττωσιν τοῦ λιμενικοῦ φόρου τῶν ἀποικιακῶν λεγομένων εἰδῶν, ἧτοι τοῦ καφφέ τῆς ζαχάρεως καὶ τῆς ὀρυζῆς ἀπὸ 7 0)0 εἰς 5 0)0, ἧτις ἐνεκρίθη τῇ 28 Ἰουλίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους. Ἐκτοτε δ' ἔπαυσεν ἡ διὰ τοῦ τελωνείου Κατακόλου καὶ τοῦ σιδηροδρόμου μεταφορὰ τῶν εἰδῶν τούτων ἐνταῦθα, καὶ δὲν ζημιοῦται τὸ λιμενικὸν ταμεῖον, ὡς πρότερον.

Ἐκβάθυνσις τοῦ λιμένος.

Πρὸς ἐκβάθυνσιν τοῦ λιμένος καὶ ἄρσιν τοῦ πρὸ τῶν αἰμασιῶν βορβόρου, ἀνέκαθεν ἡ λιμενικῆ ἐπιτροπῆ ἐμερίμνησε καὶ εἶχε προμηθευθῆ διάφορα σχέδια βυθοκάρων πρὸς ἀγορὰν ἰδίας τοιαύτης διὰ τὰς καθημερινὰς ἀνάγκας τοῦ λιμένος. Ἐκ τούτων δ' ἐνέκρινε τὸ σύστημα Priestman ὡς εὐωνότερον πάντων τῶν προταθέντων αὐτῇ καὶ καταλληλότερον οὐ μόνον διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ἰλύος τοῦ λιμένος, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐκσκαφὴν τῶν θεμελίων τῶν κατασκευασθησομένων κρηπιδωμάτων· εἰσὶ δὲ δυνατὰ αὐτῇ νὰ σκάπτῃ μέχρι βάθους 8 καὶ ἐπέκεινα μέτρων. Τοῦ συστήματος τούτου ἐγένετο ἐπιτυχὴς χρῆσις ἐν τῇ κατασκευῇ τῆς μεγάλης διώρυγος μεταξὺ Μαγχεστρίας καὶ Λιβαρπούλης καὶ τῆς τοῦ Κιέλου, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ἐκεῖ κ. Προξένου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἄλλων Ἑλλήνων, ὡς καὶ ἐν Κερκύρᾳ, κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοσιῶν ἔργων κ. Μ. Σάουρωτ. Μία τούτων, περιττεύουσα ἤδη ἐν Κερκύρᾳ παρὰ τῇ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ, προσεφέρθη ἐνὶ ἐξ ἡμῶν, (τῷ κ. Φραγκοπούλῳ), ἀντὶ 10,000 Δραχμῶν, ἐπὶ ἐγγυήσει ὡς πρὸς τὴν ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν αὐτῆς, καὶ ἣς τὴν ἀποκτιχησὶν συνιστῶμεν τῇ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ μετὰ τὴν ἐπιβε-

βαίωσιν τῆς κανονικῆς αὐτῆς λειτουργίας. Καινουργῆς τοιαύτη βυθοκόρος, μετὰ τῆς διὰ τῆς αὐτῆς μηχανῆς κινουμένης μεγάλης φορτηγίδος καὶ τῶν λοιπῶν αὐτῆς ἐξαρτημάτων, δύναται νὰ κοστίσῃ, παραδοτέα ἐνταῦθα, δραχ. 150,000 περίπου. Ἐὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψει ὅτι ἡ προϋπολογισθεῖσα ἄρσις τῆς ἐν τῷ λιμένι ἰλύος διὰ μισθωτῆς βυθοκόρου θὰ κοστίσῃ ὑπὲρ τὰς 60 χιλ. δραχ., βεβαίως δὲν πρέπει νὰ διστάσωμεν ν' ἀγοράσωμεν ἰδίαν, ἣτις καὶ τὸν λιμένα θὰ καθαρίσῃ διαρκῶς καὶ εἰς γειτονικοὺς λιμένας μισθουμένη, θὰ δύναται νὰ κάλυπτη τοῦλάχιστον τὰς δαπάνας τῆς συντηρήσεως αὐτῆς, αἷτινες κατὰ τὸ σύστημα Priestman δὲν εἶναι μεγάλαι, διότι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς ἀπαιτοῦνται 5 μόνον ἄνδρες.

Τοιαῦτα ἐν συνόψει τὰ ὑφ' ἡμῶν καὶ τῶν λοιπῶν συναδέλφων κατὰ τὸ ἐν ἀρχῇ μνημονευόμενον χρονικὸν διάστημα πεπραγμένα.

ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΥΠΟΒΛΗΘΕΝ ΕΙΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

...Ἐν τέλει ὁ κ. πρόεδρος ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἐπιτροπὴν τὴν ἀπάντησιν καὶ τὰς ἀντιρρήσεις τοῦ ἀντιπροσώπου τῆς ἐργολαβίας Μανιᾶκ εἰς ὅτιν ἀνακοινωθέντα αὐτῷ λογαριασμὸν τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ ἰδίον αὐτοῦ λογαριασμὸν, κλεισθέντα τὴν 31 λήξαντος μηνὸς Δεκεμβρίου. Ἐπὶ τούτων δὲ τὰ μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, τὰ ἀναδεχθέντα κατὰ τὸν Μ. πρακτικὸν τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ ἀναθεώρησιν τῶν λογαριασμῶν τῆς ἐργολαβίας συμφώνως πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὰς ἰδέας τῆς ἐπιτροπῆς, ἀντέταξαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν ἰδίων συμπερασμάτων καὶ ὑπολογισμῶν τοὺς ἐξῆς λόγους :

«Μετὰ τὴν περαιώσιν τῶν ἔργων τοῦ λιμένος παρὰ τῆς ἐργολαβίας Π. Μανιᾶκ, ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, σπεύδουσα νὰ ἐξαφλήσῃ τὸν λογαριασμὸν τῆς ἐργολαβίας, προέβη εἰς τὴν ἐκκαθάρισιν αὐ-

τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβάσεων καὶ τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων ἐκ τῆς ἐκκαθαρίσεως δὲ ταύτης, ἐπισυνημμένης τῇ παρόντι πρακτικῷ, προκύπτει ὅτι ἡ ἑταιρία Μανιὰκ δικαιούται λαμβάνειν Δραχμὰς 1,020,079.55)00 διὰ κεφάλαιον καὶ τόκους μέχρι 1 Ἰανουαρίου 1895, κατὰ τὸν ἐπισυνημμένον ἐν τῇ παρόντι πρακτικῷ πίνακα ὑπ' ἀριθ. 1. Ἐπὶ τοῦ λογαριασμοῦ τούτου ἡ ἐργολαβία Μανιὰκ ἐπιφέρει ἀντιρρήσεις καὶ ἰσχυρίζεται ὅτι, ἐκτὸς αὐτῶν, δικαιούται νὰ λάβῃ καὶ ἄλλα ποσὰ, τινῶν ἐκ τῶν ὁποίων τὴν ὑπαρξὴν στηρίζει εἰς ἐγκρίσεις τοῦ μηχανικοῦ, τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἀπόφασιν ὑπουργείου καὶ ἐκδοσὶν ἐνταλμάτων. Ἄλλ' ἂν αἱ κατὰ καιροὺς λιμενικαὶ ἐπιτροπαὶ ἀπεπλανήθησαν, εἴτε διότι δὲν εἶχον ἐγκύψει εἰς τὴν μελέτην τῆς συμβάσεως, εἴτε διότι ἐνεπιστεύθησαν εἰς λελανθασμένους ὑπολογισμοὺς τοῦ μηχανικοῦ τοῦ λιμένος, αἱ τοιαῦται πλάναι ἐγκρίνεται ἐν τῇ φύσει πολυμελῶν σωματείων μὴ μονίμων. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου δὲ αἱ κατὰ καιροὺς λιμενικαὶ ἐπιτροπαὶ, αἱ ἐγκρίνασαι τυχόν λογαριασμοὺς τῆς ἐργολαβίας, δὲν ἦσαν ἐκεῖναι αἵτινες ἀρχικῶς ἔλαβον μέρος εἰς τὴν κατάρτισιν τῶν ἀρχικῶν συμβάσεων ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1879 καὶ 22 Φεβρουαρίου 1889 καὶ συνεπῶς δὲν κατεῖχον τὴν πλήρη ἔννοιαν αὐτῶν ἐν τῇ δλότῃ καὶ ταῖς λεπτομερείαις. Ἐκ τῆς ἀγνοίας ὅμως τούτων, καὶ κατὰ τοὺς θετικὸς νόμους καὶ κατὰ τὸ ἀπόλυτον δίκαιον, οὔτε πιστεύομεν ὅτι θὰ ζητήσῃ, οὔτε θὰ δυνηθῇ νὰ ὠφελῆθῃ ἡ ἐργολαβία, ἀλλ' ὀρμωμένη ἀπὸ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ὅπερ ὠδήγησε τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν, θὰ θελήσῃ νὰ διακανονισθῇ ἡ ἐξόφλησις πάσης ἀπαιτήσεώς της ἐπὶ τῇ βάσει, τῶν συμβάσεων καὶ,

Α'. Ἔως πρὸς τὴν ἀνασκαφὴν συμπαγοῦς πηλώδους γῆς, (glaise compacte).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 43 τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1879 συμβάσεως, συμφωνήθη ν' ἀποζημιωθῇ ἡ ἐργολαβία τοῦ λιμένος μὲ 100,000 δραχμῶν, ἐὰν κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν τῆς λεκάνης τοῦ λιμένος ἀπαντηθῶσιν συνεχεῖς βράχοι ἢ τόφος ἢ συμπαγοῦς πηλώδης γῆ ἄνω τῶν 1500 κυβικῶν μέτρων· ἀλλὰ διὰ τῆς ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1889 συμπληρωτικῆς συμβάσεως, ἐπέηλθε ριζικὴ τροποποίησις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν ὑποχρεώσεων τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς. Τὸ ἱστορικὸν ἐξ οὗ προεκλήθη ἡ νέα αὕτη σύμβασις ἀκριβῶς εἶνε ὁ σπουδαιότερος λόγος διὰ νὰ καταδικάσῃ τὴν ἐργολαβίαν. Ἡ νέα αὕτη σύμβασις προεκλήθη ἐνεκεν ἀντιρρήσεων τοῦ ἐργολάβου, ἀναφυσῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου καὶ στηριχθῶσιν εἰς τὸ ὅτι τὸ ἔδαφος ἐφ' οὗ κατασκευάζετο ὁ λιμὴν δὲν ἦτο ὡς συμφωνήθη διὰ τῆς συμβάσεως·

ὅπως ἀρθῶσιν δὲ αἱ ἀντιλογίαι αὗται, ἐχρειάσθη νὰ παρέλθωσιν ἔτη, καθ' ἃ ἀντετάχθησαν ἐκατέρρρωθεν ἀντιρρήσεις, ἡσχολήθη δὲ σπουδαίως ἢ δημοσιογραφία, ἢ κοινὴ γνώμη τοῦ τόπου καὶ τὸ ὑπουργεῖον· καὶ ἡ μὲν λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, στηριζομένη εἰς πολλοὺς λόγους, ὑπεστήριξεν ὅτι δὲν εὐθύνεται διὰ τὴν φύσιν τοῦ ἐδάφους, ὅποιαδήποτε καὶ ἂν ᾔητο, ἢ δὲ ἐργολαβία τὸ ἐναντίον. Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἐνδιαφερομένη τότε εἰς τὴν περαιώσιν τοῦ ἔργου ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν ὀριστικὸν ἐκ προκαταβολῆς διακανονισμὸν τῆς δαπάνης καὶ τὸν κατ' ἀποκοπὴν προσδιορισμὸν τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς περαιώσιν τοῦ ἔργου χρηματικοῦ ποσοῦ, ἔταμεν, διὰ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς τῶν 1,433,214 χιλιάδων δραχμῶν, πᾶσαν διὰ τὸ μέλλον ἀξίωσιν τοῦ ἐργολάβου, καθώρισε δὲ τὴν ἀμοιβὴν ταύτην πρὸς ἐντελῆ περαιώσιν τοῦ ἔργου, οἷσασδήποτε δυσχερείας ἤθελε παρουσιάσει τοῦτο, εἴτε γνωστὰς εἴτε ἀγνώστους· ἀκριβῶς δηλ. ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἤθελε νὰ μὴ ἔχη νέας φιλονεικίας μὲ τὴν ἐργολαβίαν, εἴτε καὶ διὰ τὸ ἔδαφος εἴτε καὶ δι' ἄλλο τι τῶν ἐκτελεσθέντων ἔργων. Ἡ ἐρμηνεία δὲ αὕτη ἐξάγεται ὄχι μόνον ἐκ τοῦ ἱστορικοῦ τῆς νέας συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ γράμματος αὐτῆς ἐν συνόλῳ καὶ κατ' ἄρθρον ἐξεταζομένης. Ἐν ἄρθρῳ 1 ὁ ἐργολάβος ἀναλαμβάνει τὴν ἐκτέλεσιν ἀπάντων τῶν διὰ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὀριζομένων ἔργων, ἐν δὲ ἐκ τῶν ἔργων τούτων εἶνε καὶ τὸ τοῦ ἄρθρου 43· ἐν δὲ ἄρθρῳ 4 ὁμολογεῖ ὁ ἐργολάβος ὅτι ἀναλαμβάνει ἰδίῳ κινδύνῳ καὶ κατὰ τελείαν ἀποκοπὴν τὴν ἐντελῆ περαιώσιν καὶ τέλος ἐν ἄρθρῳ 8 ὁμολογεῖ ὅτι δὲν ἔχει εἰς τὸ μέλλον οὐδεμίαν ἀξίωσιν δι' οὐδένα λόγον, γνωστὸν ἢ ἀγνωστὸν. Ἴδου τὰ ἄρθρα ἐπὶ λέξει :

Ἄρθρ. 43 (παλαιᾶς συμβάσεως.) «Ἐὰν κατὰ τὴν ἀνακαφὴν τῆς λεκάνης ἀπαντηθοῦν συνεχεῖς βράχοι ἢ τόφος (tuif ἢ συμπαγῆς πηλώδης γῆ (glaise compacte) καὶ καταμετρηθεῖσα ἢ ποσότης αὐτῶν εὐρεθῆ ἀνωτέρα τῶν χιλίων πεντακοσίων κυβικῶν μέτρων, ἢ ἐπιτροπὴ θέλει πληρῶσει εἰς τὸν ἐργολάβον ἐπὶ πλεόν τῆς τιμῆς τῆς ἀποκοπῆς φράγκα ἑκατὸν χιλιάδας, ἀριθ. 100,000· ὁ δὲ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ πᾶσαν τὴν ἀνασκαφὴν, ὁσηδήποτε καὶ ἂν ᾔῃ ἢ εὐρεθῆσα ποσότης τῶν ὡς ἄνω εἰρημένων· ἐὰν δὲ ἡ ποσότης αὕτη δὲν ὑπερβαίῃ τὰ χίλια πεντακόσια κυβικὰ μέτρα, τότε θέλει γείνει ἰδιαιτέρα συμφωνία μετὰ τοῦ ἐργολάβου περὶ τῆς ἐξορύξεως τῆς εὐρεθείσης ποσότητος κατὰ κυβικὸν μέτρον.»

Ἄρθρ. 4 (νέας συμβάσεως.) «Ὁ κ. Π. Μανιὰκ ὁμολογεῖ ὅτι πλήρη γνώσιν ἔχει τῶν ἐκτελεσθησομένων ἔργων καὶ τῶν δυσχερειῶν αὐτῶν αἵτινες παρουσιάσθησαν καὶ δύναται νὰ παρουσιασθῶσιν, ἀναλαμβάνει δὲ καὶ διὰ τῆς παρούσης τὴν κατασκευὴν αὐτῶν καὶ τὴν ἐντελῆ περαιώσιν ἰδίῳ κινδύνῳ καὶ κατὰ τελείαν

ἀποκοπήν, οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ ἢ ποσότης τῶν χρησιμοποιηθησομένων ὑλικῶν, εἴτε ταῦτα εἶνε ἀνώτερα ἢ κατώτερα ἐκείνων τὰ ὁποῖα οἱ κατὰ καιροὺς μηχανικοὶ προὔπελόγιζαν, καὶ οἰαδήποτε καὶ ἂν ᾖ τὰ βάρη, αἱ ἐξολισθεῖσεις καὶ αἱ κατακαθίσεις, αἵτινες προῆλθον ἢ θέλουσι προέλθει, εἴτε ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐδάφους, εἴτε ἐκ τρικυμιῶν, εἴτε ἐξ οἰασδήποτε ἄλλης αἰτίας, δυναμένης νὰ προβλεφθῇ ἢ ἀπροβλέπτου, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν θεομηγιῶν, ὡς καὶ πάσης βλάβης, μεταβολῆς ἢ καταστροφῆς, ἣτις ἤθελεν ἐπέλθει ἐξ οἰασδήποτε αἰτίας, ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας δυναμείας».

Ἄρθρ. 8 (νέας συμβάσεως.) «Ὁ Ἐργολάβος Π. Μανιάκ ἀφ' ἐτέρου, ἀποδεχόμενος τὴν ἀνωτέρω πρόσθετον ἀμοιβὴν, ἐμολογεῖ ὅτι δι' αὐτῆς ἱκανοποιεῦνται αἱ ὑποβληθεῖσαι μέχρι τοῦδε παντὸς εἰδους ἀξιώσεις του κατὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ δὲν ἔχει πλέον οὐδεμίαν ἀξίωσιν, δι' οὐδένα λόγον γνωστὸν ἢ ἄγνωστον, παραιτούμενος πάσης τοιαύτης καὶ ὑποσχόμενος ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲν θέλει ἐγείρει οἰανδήποτε ἀξίωσιν ἐκ παρομοίων ἢ ἄλλων οἰωνδήποτε αἰτιῶν».

Ταῦτα πάντα μαρτυροῦσιν ὅτι ἡ ἐργολαβία τοῦ λιμένος, ἐκ τῆς θέρμης πρὸς ὑποστήριξιν τῶν συμφερόντων τῆς, ἐλησμόνησε τὴν τε ἱστορίαν τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως καὶ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς καὶ δὲν τῇ ἔμεινε πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀπαιτήσεώς τῆς ἢ μόνον τῇ ἔγκρισις τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἣτις, ἂν δὲν ἐξηπατήθη, ἀπεπλανήθη βεβαίως.

Β'. Ἄξ. πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῶν 48,808 δραχμῶν διὰ τόκους καὶ πρόστιμα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 18 τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως, συμφωνήθη ὅτι τὸ ἐλικὸν ποσὸν τῶν πληρωμῶν ἐκάστου ἔτους δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ 1)5 τῶν Δραχμῶν 5,240,167 καὶ 30)00, ἥτοι κατ' ἔτος ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ πλέον τῶν 1,048,033 καὶ 47)00. Ἐὰν δὲ ἡ ἐργολοβία ἔκαμινεν ἐργασίαν μεγαλητέρας ἀξίας, τὸ ὑπόλοιπον θὰ ἐλάμβανεν κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος. Κατὰ ταῦτα ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ὑπεχρεῦτο νὰ δώσῃ διὰ τὰ τρία ἔτη, ἥτοι ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1888 μέχρι 13 Ἰουλίου 1891, ὅτε ἤρχιζε τὸ τέταρτον ἔτος, δραχμὰς 3,144,100.41 εἶχε δὲ δώσει 3,831,279.55 ἥτοι εἶχε δώσει πλεονέτερον δραχμὰς 687,179.14, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυννημένου πίνακος ὑπ' ἀριθ. 2, (δραχ. ἐν τέλει). Αὐτὰ τὰ πλεονέτερα, κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τῆς συμβάσεως, δρεῖλαι νὰ ὑπολογίσῃ ὁ ἐργολάβος εἰς τὸ πεμπτημόριον τῆς ἀξίας τῶν ἔργων τοῦ τετάρτου ἔτους. Λοιπὸν ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ εἶχε δώσει κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τε-

τάρτου ἔτους δραχμὰς 687,179 καὶ 14)00, αἵτινες ἔπρεπε νὰ υπολογισθοῦν εἰς τὰ ἔργα τοῦ τετάρτου ἔτους, ἦτοι ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1891 μέχρι 13 Ἰουλίου 1892· καὶ ἐν τούτοις, ἐνῶ ταῦτα λέγει ἡ σύμβασις, ἐνῶ ἡ ἐργολαβία εἶχε λάβει διὰ τὸ τέταρτον ἔτος δραχμὰς 700 χιλιάδας περίπου, μᾶς θεωρεῖ ὑπερημέρους διὰ τὴν κατάστασιν ὑπ' ἀριθ. 29 ἐκ δραχμῶν 154,994 καὶ 10)00, ἐκδοθεῖσαν τὴν 28]10 Ὀκτωβρίου 1891, ἦτοι κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ τετάρτου ἔτους, καὶ ἐπὶ τῶν δραχμῶν τούτων οἰκοδομοῦσα καὶ προσθέτουσα πρόστιμα ἐπὶ προστίμων καὶ τόκους ἐπὶ τόκων, δημιουργεῖ μίαν ἀπαίτησιν φαντασιώδη καὶ ἀδικιωτάτην ἐκ δραχμῶν 49 χιλιάδων, διατί; διότι κατὰ τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1891 ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ 154 χιλιάδας δραχμὰς περίπου, καὶ εἶχε λάβει Δραχμὰς 700 χιλιάδας περίπου, ἦτοι πλείοτερον ἀπὸ ὅ,τι ἐδικαιούτο νὰ λάβῃ δραχμὰς 550 χιλιάδας, καὶ δὲν διστάζει καθόλου νὰ ζητῇ πρόστιμα καὶ τόκους καὶ ἀνατοκισμοὺς, ἐνῶ τούναντίον ὀφείλει τοὺς τόκους τῶν καθ' ὑπέρβασιν ληφθεισῶν δραχμῶν 687,179 καὶ 14(00 ἀφ' ἧς ἐποχῆς καθ' ὑπέρβασιν τὰς ἔλαβεν· ἦτοι κατὰ μὲν τὸ πρῶτον ἔτος ἔλαβε πλείοτερα τοῦ πεμπτημορίου

κατὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔτος	»	146,701.45
καὶ κατὰ τὸ τρίτον ἔτος	»	229,835.08
		310,642.61

ἦτοι τὸ ὅλον δραχμ. 687,179.14

Αἱ ὑπερβάσεις αὗται, κατὰ τὸ ἄρθρον 18, ἔπρεπε νὰ πληρόνωνται κατὰ τὸ τελευταῖον, ἦτοι τὸ πέμπτον ἔτος, διότι, κατὰ τὴν σύμβασιν, πληρῶνεται πᾶσα καθ' ὑπέρβασιν ἐργασία τὸ ἐπόμενον ἔτος καὶ ὑπολογίζεται εἰς τὸ πεμπτημόριον τοῦ ἔτους ἐκείνου, ὥστε αἱ ὑπερβάσεις ἐξοφλοῦνται κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος τῆς περαιώσεως τοῦ ἔργου. Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἔλαβε πρότερον τὰ χρήματα ταῦτα, ὀφείλει νὰ πληρώσῃ τόκον 8 0)0· κατ' ἀκριβῆ δὲ λογαριασμὸν, ὁ τόκος τῶν ὑπερβάσεων ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 90 χιλιάδας περίπου, ὥστε ὄχι μόνον δὲν δικαιούται εἰς πρόστιμα καὶ τόκους, ἀλλ' ὀφείλει καὶ τόκους τῶν καθ' ὑπέρβασιν ληφθέντων, δραχμὰς 90 χιλιάδας. Ἐνταῦτα δὲν πρέπει νὰ παραλείψωμεν ὅτι, κατὰ τὸ πνεῦμα τοῦ 18ου ἄρθρου, ὑποτίθενται ὑπερβάσεις μικραὶ, 20—25 χιλιάδων δραχμῶν καὶ ὄχι μεγάλαι, καὶ διὰ τοῦτο συνεφωνήθη ἡ πληρωμὴ τῶν τετελεσμένων ἔργων ἐντὸς τῆς πρώτης τριμηνίας τοῦ πέμπτου ἔτους. Ἐὰν λοιπὸν ἡ ἐργολαβία ἔκαμνεν ὑπερβάσεις τοιαύτας αἵτινες νὰ ἐσυντόμευον τὴν περαίωσιν τοῦ ἔργου πρὸ τῆς λήξεως τοῦ πέμπτου ἔτους, αὐτὰς κατὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ πέμπτου ἔτους θὰ ἐπληρῶνετο, ὥστε ἡ ἀπαίτησις τῶν 48,808, 41]00 δραχμῶν εἶνε ἀδικος καὶ παράλογος διὰ τοὺς ἄνω λόγους· τούναντίον δὲ ὀφείλει ἡ ἐργο-

λαβία νά μᾶς πληρώσῃ τοὺς τόκους τῶν ὑπερβάσεων, δραχμὰς 90,000.

Γ'. Ὡς πρὸς τὴν ἀπαίτησιν τῶν τόκων ἐπὶ τῆς προκαταβολῆς τῶν 596,411 καὶ 70)00.

Ὅρθως ζητεῖ τὸ λιμενικὸν ταμεῖον τόκους παρὰ τῆς ἐργολαβίας διότι κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τῆς ἀπὸ 25 Φεβρουαρίου 1889 συμπληρωτικῆς συμβάσεως, τὸ ποσὸν τοῦτο ἔμεινε λόγῳ δανείου εἰς τὴν ἐργολαβίαν τοῦ λιμένος μὲ συμπεφωνημένον τόκον 4 0)0· δὲν δικαιούται δὲ ἡ ἐργολαβία νὰ ζητῇ τόκους διὰ τὰς 200,000 δραχμῶν τὰς προερχομένας ἐκ τῶν κρατήσεων τοῦ 10 0)0· διότι τοιοῦτοί τόκοι οὔτε διὰ τοῦ ἄρθρου 15, ὅπερ πραγματεύεται περὶ τῶν κρατήσεων, συμφωνήθησαν, οὔτε δι' ἄλλου τινὸς ἄρθρου τῆς συμβάσεως· ρητῶς δὲ οἱ συμβαλλόμενοι ὅπου ἐνόησαν νὰ πληρωθῶσιν τόκους τὸ εἶπον, ὡς δηλοῦται ἐκ τοῦ ἄρθρου 37 τῆς ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1879 συμβάσεως. Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου, οἱ συμβαλλόμενοι εἶχον συμφωνήσει τότε «διὰ τὰς προκαταβολὰς καὶ τὰς πρὸς ἐξόφλησιν αὐτῶν κρατήσεις ἀμοιβαῖον τόκον 4 0)0.» Εἰς τὴν νέαν ὁμως σύμβασιν μετεδλήθησαν οἱ ὅροι οὔτοι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 καὶ αἱ μὲν προκαταβολαὶ ἐχαρκτηρίσθησαν ὡς πάγιον δάνειον μὲ συμπεφωτημένον τόκον 4 0)0, ὡς πρὸς δὲ τὴν κράτησιν τοῦ 10 0)0 δὲν συμφωνήθησαν τόκοι διὰ τοῦ ἄρθρου 15 τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως· καταφανέστερον δὲ δείκνυται τοῦτο διότι 1) ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ συμφωνήθη νὰ ἰσχύῃ τὸ ἄρθρον 37 ὡς πρὸς τὰς ἐγγυήσεις διὰ τὰ ἐργαλεῖα καὶ ὄχι διὰ τόκους καὶ 2) διότι, ἐνῶ διὰ τοῦ ἄρθρου 35 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως εἶχε συμφωνηθῆ τόκος 4 0)0, ἐν ἄρθρῳ 15 τῆς νέας συμβάσεως οὐδεὶς γίνεται λόγος περὶ τόκου, ἐνῶ λεπτομερῶς γίνεται λόγος κατὰ τὰ λοιπὰ ὡς πρὸς τὴν κράτησιν ταύτην, καὶ διασαφίζει μάλιστα ὅτι καὶ αἱ χορηγηθεῖσαι διὰ τῆς παλαιότερας συμβάσεως ἐγγυήσεις διατηροῦνται ἐν πλήρει ἰσχύει. Ἐὰν λοιπὸν ἐνόουν οἱ συμβαλλόμενοι νὰ πληρῶνηται καὶ τόκος, θὰ τὸ διεσάφιζον καὶ δὲν θὰ ἐλάμβανον πρόνοιαν, ὁμιλοῦντες ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περὶ τοῦ ἄρθρου 37, νὰ περιορίσουν τὴν ἰσχύν του μόνον εἰς τὰ ἐργαλεῖα· τὸναντίον δὲ θὰ ἔλεγον ὅτι ὡς πρὸς τὴν κράτησιν τοῦ 10 0)0 θὰ ἰσχύῃ τὸ ἄρθρον 35 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως· ὥστε, ἐνῶ ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ νομίμως ζητεῖ τόκους συμπεφωτημένους διὰ τὰς 596,411.70 δραχμὰς, παρανόμως ζητεῖ τοιοῦτους ἢ ἐργολαβία διὰ τὰς 200,000, ὡς μὴ συμπεφωτημένους.

Δ'. Αἱ ὑπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς εἰς χρυσὸν ἀπαιτούμεναι πληρωμαί.

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως προκύπτει ὅτι ἡ πληρωμὴ τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν δρ. 596,411.70 μετὰ τόκου 4 0)0, θὰ γείνη διὰ κρατήσεως 12 0)0 ἐκ τῶν γινομένων εἰς τὸν ἐργολάβον ἐκάστοτε πληρωμῶν διὰ τὰ ἐκτελούμενα ἔργα· ἦτοι ἐξ ἐκάστης καταστάσεως τῶν ἐκτελουμένων ἔργων, θέλει κρατεῖται 12 0)0 πρὸς ἐξόφλησιν τόκου καὶ κεφαλαίου τοῦ ὀφειλομένου χρέους τῶν 596,411.70 δραχμῶν.

Αἱ πρὸς τὸν ἐργολάβον δὲ πληρωμαὶ τῶν ἐκτελουμένων ἔργων συνεφωνήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 28 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως νὰ γίνωνται 35 0)0 εἰς χρυσὸν καὶ 65 0)0 εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, οὕτω δὲ καὶ συνετάσσοντο αἱ καταστάσεις πληρωμῶν πρὸς τὸν ἐργολάβον, ἦτοι 35 0)0 ἐκ τῆς ὀφειλῆς ἐκάστης καταστάσεως ὑπελογίζετο μὲ τὴν τιμὴν τῆς ἐπισυναλλαγῆς τῆς ἡμέρας καθ' ἣν ἐξεδίδετο ἡ κατάστασις καὶ 65 0)0 ὑπελογίζετο εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἐν τούτοις, ἐνῶ ὁ ὑπολογισμὸς τῶν καταστάσεων ἐγένετο κατὰ τὸ ἄρθρον 28, τὸ ἀφαιρούμενον 12 0)0 δὲν ἀφαιρεῖτο ἐκ τοῦ συνόλου τῆς πληρωτέας καταστάσεως, ἀλλὰ μόνον ἐκ τῆς μερίδος τῆς πληρωνομένης εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ἐναντίον τοῦ σαφοῦς γράμματος τοῦ ἄρθρου 16 τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως. Τὸ ἄρθρον 16 δὲν ὥρισε νὰ γίνηται ἡ ἀφαίρεσις τοῦ 12 0)0 ἐκ τῶν 65 0)0 τῶν ἐκάστοτε γινομένων πληρωμῶν, ἀλλ' ἐκ τῶν πληρωμῶν ἐν γένει· ἄρα τὸ 12 0)0 ἔπρεπε νὰ κρατῆται ἐκ τῆς ὀλικῆς πληρωμῆς, ἦτοι καὶ ἐκ τῆς πληρωμῆς εἰς χρυσὸν καὶ ἐκ τῆς πληρωμῆς εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς. Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ λοιπὸν, στηριζομένη εἰς τὸ ρητὸν γράμμα τῶν συμβάσεων, ζητεῖ ἀπὸ τὴν ἐργολαβίαν νὰ συμμορφωθῇ μὲ αὐτὰς ἐν ὅλῃ τῇ καλῇ πίστει, χωρὶς νὰ ὀχυρῶται ὀπισθεν ἐγκρίσεων καὶ ἐνταλμάτων, ἅτινα προήλθον ἀναμφιβόλως ἐξ ἀγνοίας ἢ ἀποπλανήσεως, ἐξ ὧν ζητεῖ νὰ ὠφελῆθῃ ἡ ἐργολαβία, ἥτις βεβαίως, διαχειριζομένη παρὰ προσώπου, ὅπερ ἔλαβε μέρος εἰς τὴν κατάρτισιν ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων, δὲν δύναται νὰ ὑποτεθῇ ὅτι διατελεῖ ἐν ἀγνοίᾳ· αὐτὸ δὲ τὸ 12 0)0, ἀφαιρούμενον ἐκ τοῦ συνθέτου χρέους ἐκάστης καταστάσεως καὶ κατὰ τὴν κανονισθεῖσαν ἐν ἐκάστη καταστάσει ἐπισυναλλαγὴν, ἀποτελεῖ ποσὸν εἰς χρέωσίν τῆς, ἐκτὸς τοῦ ἀφαιρεθέντος, κατ' ἀκριβεῖς ὑπολογισμοὺς δραχ. 54, 890.45 ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπισυνημμένου πίνακος ὑπὸ ἀριθ. 3.

Ε'. Ἡ ζητούμενη εἰς χρυσὸν πληρωμὴ τῶν ἔργων.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 28 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως, συμφωνήθη νὰ πληρῶνουμεν 35 0)0, εἰς συνάλλαγμα τριῶν ἡμερῶν ὄψεως· ὠφείλαμεν λοιπὸν ν' ἀγοράζωμεν ἐκ τῆς ἀγορᾶς μὲ τὴν ἐπισυναλλαγὴν τῆς ἡμέρας, τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐργολαβίας, συναλλαγματικὴν τριῶν ἡμερῶν ὄψεως. Ὁ ἐργολάβος ὁμοῦς ἐδέχθη τὴν ἐπισυναλλαγὴν νὰ πληρῶνουμεν εἰς αὐτὸν, καὶ διὰ τοῦτο, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐγκεκριμένων καταστάσεων, ἐξεδίδομεν τὰ ἐντάλματα, προσθέτοντες τὴν ἐπισυναλλαγὴν κατὰ τὸ τρέχον κάμβιον τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπεχρεούμεθα νὰ ἀγοράσωμεν τὴν συναλλαγματικὴν· τὰ δὲ ἐντάλματα ταῦτα ἀπεδέχετο ὁ ἐργολάβος ἄνευ ἀντιρρήσεως. Ἄν δὲν ἤθελε νὰ πληρωθῇ κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον, ὠφείλε νὰ μᾶς ζητῇ συναλλαγματικὴν· ἀλλ' αὐτὸς, πιστεύων ὅτι θὰ ἐκπέσῃ τὸ συνάλλαγμα, ὅπως τὸ ἐπιστεῖομεν πάντες, ἐπροτίμα νὰ λάβῃ τὴν διαφορὰν τοῦ συναλλάγματος, εὐελπιζόμενος ὅτι ἐν τῇ μέλλοντι, ἐκπίπτοντος τοῦ συναλλάγματος, θὰ ἐκέρδιζε· διὰ τοῦτο ἐδέχετο τὰ ἐντάλματα εἰς τὰ ὁποῖα ἐκανονίζετο ἡ ἐπισυναλλαγή ὁμοῦ μὲ τὸν ἐργολάβον, οὐδὲ δύναται ἡ ἐργολαβία ν' ἀρνηθῇ ὅτι δὲν ἦτο σύμφωνος ὡς πρὸς τοῦτο ὁ ἐργολάβος· διότι, ἂν δὲν ἦτο σύμφωνος, ὄχι μόνον δὲν θὰ ἐδέχετο τὰ ἐντάλματα, ἀλλὰ καὶ θὰ διεμαρτύρετο· ἐπίσης δὲν δύναται νὰ ἰσχυρισθῇ ὅτι ἐδέχετο τὰ ἐντάλματα, ἐπὶ τῇ ἐλπίδι· ὅτι θὰ εὔρισκε χρήματα εἰς τὸ λιμενικὸν ταμεῖον διὰ νὰ πληρωθῇ· διότι, ἐὰν ἐπὶ τῇ προσδοκίᾳ ταύτῃ ἐδέχθη τὸ πρῶτον ἐντάλμα, ἀφοῦ ἐζήτησε καὶ δὲν εὔρε χρήματα εἰς τὴν Τραπεζάν, δὲν ἔπρεπε νὰ δεχθῇ τὸ δεύτερον, οὔτε τὸ τρίτον καὶ καθ' ἐξῆς· ἀνεξαρτήτως ὁμοῦς τούτου ὁ ἐργολάβος ἐγνώριζεν ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως ὅτι τὰ χρήματα τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου εἶχον ἐξαντληθῆ παρὰ τῇ Τραπεζῇ, ὥστε ἐν γνώσει ὅτι δὲν ὑπῆρχον χρήματα ἐδέχετο τὰ ἐντάλματα μὲ τὴν προσθήκην τῆς διαφορᾶς τῆς ἐπισυναλλαγῆς· ὅπως δὲ ὁμοῦς, ἀφοῦ ὁμολογεῖ ὅτι εἶχον ἐξαντληθῆ τὰ κατατεθειμένα, ἡ δὲ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ πρὶν τῆς ἐξαντλήσεως τῶν κατατεθειμένων δὲν εἶχε συνάψει δάνειον, αὐτὸς πλέον ὠφείλε νὰ τὸ συνάψῃ καὶ τὸ συνῆπτε ἐκάστοτε αὐτὸς διὰ τῆς λήψεως καὶ ἀποδοχῆς τῶν ἐνταλμάτων, ἀντὶ νὰ τὴ ζητήσῃ νὰ τὸ ἀνείρῃ παρ' ἄλλου. Ἐὰν δὲ δὲν ἐνόει νὰ ἦνε πιστωτῆς, ὠφείλε νὰ μᾶς τὸ δηλώσῃ καὶ νὰ ζητήσῃ τὰ χρήματα, ὅτε ἡμεῖς θὰ τῇ ἐλέγομεν νὰ συνάψῃ τὸ δάνειον. Ἐὰν δὲ ἐκ πονηρίας πάλιν ἐφησυχάζεν ὁ ἐργολάβος, φρονῶν ὅτι οὕτω δύναται, καιροσκοπῶν, νὰ παρίσταται ὡς δανειστής δι' ἐνταλμάτων ἐὰν ἐξέπιπτεν ἡ ἐπισυναλλαγή, δανειστής δὲ εἰς χρυσὸν ἂν ὑψοῦτο, ἢ ψευδῆς αὐτῇ θέσει κατ' οὐδὲν δύναται

νά τὸν ὠφελήσῃ, διότι ἀπέναντι τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ἢ θέσις τῆς ἐργολαβίας εἶνε πολὺ σαφῆς καὶ καθαρὰ. Ἐδέχθη ἀντὶ χρυσοῦ τὰ λάβη ἐντάλματα, ἐξαντληθέντος δὲ τοῦ ἀποθέματος πρὶν τῆς πραγματοποιήσεως δανείου παρὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ἦτο δανειστῆς δι' ἐνταλμάτων, προτιμήσας νὰ ἦνε αὐτὸς τοιοῦτος ἢ νὰ πληρωθῇ διὰ δανείου ἀνευρεθησομένου παρ' ἄλλου· διότι τότε θὰ ἐπληρώνοντο τὰ ἐντάλματα καὶ θὰ ἐζημιούτο ἐκ τῆς ἐπισυναλλαγῆς, ἐνῶ εὐηλπίζετο, ὡς εἴρηται, ὡς ὅλος ὁ κόσμος, εἰς τὴν ἐκπτώσιν τοῦ συναλλάγματος· ὥστε ἀδίκως παραπονεῖται ἡ ἐργολαβία, ζητοῦσα νὰ ὠφεληθῇ διὰ τοιούτων ὑστεροβουλιῶν, ἐπωφελουμένη τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως ἠθικοῦ προσώπου, ὅπερ, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του μίαν ἐκ τοῦ νόμου ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶχε θέλησιν, νὰ ἐκπληροῖ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως κατὰ τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἠθικὴν· μὴ συνιστάμενον δὲ ἐκ συγκεκριμένου καὶ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε προσώπου, δὲν ἠδύνατο νὰ παρακολουθήσῃ καὶ ὑποπτεύσῃ ὑστεροβουλίας τῆς ἐργολαβίας· ὀρθῶς λοιπὸν ὑποστηρίζομεν ὅτι ὁ ἐργολάβος δικαιοῦται μόνον νὰ πληρωθῇ τὰ ἐντάλματά του μὲ τὴν ἐν αὐτοῖς συμπεριληφθεῖσαν ἐπισυναλλαγὴν καὶ μὲ τόκον, ὡς πᾶς ἄλλος δανειστής· συνοψίζοντες δὲ τ' ἄνωτέρω λέγομεν ὅτι ἡ ἐργολαβία ἐπεραίωσε τὸ ἔργον καὶ μέχρι τῆς περαιώσεως εἶχε λάβει ἐμπροθέσμως, χωρὶς νὰ τῇ παρεμβληθῇ οὐδεμία δυσκολία, τὰ 4)ῶ τῆς ἀξίας καὶ δὲν ἔμεινε νὰ τῇ ἀφείληται κατὰ τὸ τέλος τοῦ τετάρτου ἔτους, ὅτε ἐγένετο ἡ προσωρινὴ παράδοσις, ἢ μόνον τὸ 1)ῥ τὸ ὅποιον ἦτο πληρωτέον μετὰ τὴν πρώτην τριμηνίαν τοῦ πέμπτου ἔτους καὶ διὰ τὸ ὅποιον ἐδέχθη νὰ ἦνε δανειστρία, ἔχουσα εἰς χεῖράς της τὰ ἐντάλματα. Ἐκτοτε δὲ, κατὰ τὴν σύμβασιν, ἦτο δανειστρία καὶ τοιαύτην ἐθεώρει ἑαυτήν, καθὼς καὶ ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἀφοῦ οὐδεμίαν ἀντίρρησην, παράπονον ἢ διαμαρτύρησιν ὑπέβαλεν.

ΣΤ'. Ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσεις ἐπὶ τὴν τεσσάρων μὴ πληρωθεῖσῶν καταστάσεων.

Μετὰ τὰ ἄνωτέρω, οὐδεμία σκέψις δύναται νὰ γείνη περὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ πληρωμὴν τῶν ἐνταλμάτων· διότι, ὡς εἴρηται, ὁ ἐργολάβος ἐγένετο αὐτὸς οὗτος δανειστής· ἀνεξαρτήτως ὅμως τούτου καὶ δι' ἄλλον λόγον δὲν δικαιοῦται νὰ ζητῇ πρόστιμα· ἐξηγουόμεθα.

Τὸ ἄρθρον 27, ὅπερ ἐπικαλεῖται ἡ ἐργολαβία, δὲν ἔχει οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν, συγχίζει δὲ δύο διακεκριμένας ἀπ' ἀλλήλων περιπτώσεις. Κατὰ τὴν σύμβασιν ἐλήφθη πρόνοια ἰδιαιτέρα διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς βραδύτητος τῆς πληρωμῆς καὶ ἰδιαιτέρα διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ λιμενικοῦ ταμείου. Τὴν πρῶ-

την καθορίζει το ἄρθρον 27, τὴν δὲ δευτέραν τὸ ἄρθρον 41. Τὸ ἄρθρον 27 ὡς ἐκ τῆς θέσεως ἐν ἣ κεῖται ἐν τῇ συμβάσει καὶ τοῦ περιεχομένου, ἐμφαίνει ὅτι ἐτέθη διὰ νὰ ἀπειλήσῃ τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν, ὡσάκως κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἐκ νωθρότητος ἠθέλε βραδύνει νὰ θεωρήσῃ τὰς καταστάσεις, ἣ ὁ ταμίας νὰ πληρώσῃ· προϋποθέτει λοιπὸν ὑπαρξίν χρημάτων παρὰ τῷ λιμενικῷ ταμεῖῳ καὶ βραδύτητα καὶ ἀμέλειαν παρὰ τῶν ὑποχρέων εἰς πληρωμὴν, καὶ διὰ τοῦτο ἐπεβλήθη δι' αὐτοῦ βαρεῖα ποινή. Ὑποθέτει ὅτι ὁ ἐργολάβος ἐν τῇ διαρκείᾳ τῆς κατασκευῆς ἔχει ἀνάγκας κατεπειγούσας χρηματικὰς πρὸς πληρωμὴν ἐργατῶν καὶ ὕλικου· δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ παρακωλύηται ἐκ τῆς βραδύτητος τῶν ἀρμολίων εἰς πληρωμὴν· διὰ τὴν περίπτωσιν λοιπὸν καθ' ἣν, διαρκούντος τοῦ ἔργου καὶ ὑπαρχόντων χρημάτων παρὰ τῷ λιμενικῷ ταμεῖῳ, οἱ ἀρμολιοὶ βραδύνουν νὰ πληρώσωσιν, ἐπεβλήθη πρόστιμον. Ἡ βραδύτης προϋποθέτει ὑπαρξίν τῶν μέσων καὶ ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν· ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὅμως δὲν ἐπληρώθη ἡ ἐργολαβία ὄχι λόγῳ βραδύτητος, ὄχι διότι ὑπῆρχον χρήματα, ἀλλ' ἀκριβῶς διότι δὲν ὑπῆρχον χρήματα, διότι εἶχεν ἐξαντληθῆ τὸ λιμενικὸν ταμεῖον. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θὰ ἐφαρμοσθῆ τὸ ἄρθρον 41, αὐτὸ δὲ εἶνε τὸ ἄρθρον τῆς συμβάσεως ὅπερ προδίδει τὴν περίπτωσιν τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου, καὶ λέγει ὅτι ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ὀφείλει τρεῖς μῆνας πρὶν τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ ταμεῖου νὰ συνάψῃ δάνειον, ἐὰν δὲ δὲν τὸ συνάψῃ ἀναλαμβάνει ὁ ἐργολάβος τὴν σύναψιν τοῦ δανείου. Ὡς παρατηρεῖται ἐκ τῆς συμβάσεως, τὴν βραδύτητα καὶ ἀμέλειαν τὸ ἄρθρον 28 ἐτιμώρησε μὲ ποινὴν οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἄρθρον 41, διότι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 28 προϋποθέτει τὴν ὑπαρξίν χρημάτων παρὰ τῷ ταμεῖῳ καὶ ἀμέλειαν πληρωμῆς, ἐνῶ τὸ ἄρθρον 41 τὴν ἀμέλειαν ἢ ἀδυναμίαν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων τὴν ἀναπληροῖ διὰ τῆς ἐπιμελείας τοῦ ἄλλου· διὰ τοῦτο λέγει ἐὰν ἀμελήσῃ ἢ δὲν δύναται νὰ εὔρῃ δάνειον ἢ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ὀφείλει νὰ τὸ εὔρῃ ὁ ἐργολάβος· ἐν συνδυασμῷ λοιπὸν τὰ ἄρθρα 41 καὶ 28 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως καὶ 21 καὶ 13 τῆς συμπληρωτικῆς, ἔχουν τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ταμεῖον οὐδέποτε περιέπει νὰ εὔρισκῆται κενόν, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐφοδιάζῃται διὰ δανείου τὸ ὅποσον ὀφείλει νὰ εὔρῃ ἢ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ἂν δὲν τὸ εὔρῃ, νὰ τὸ εὔρισκῃ ὁ ἐργολάβος· ὡσάκως δὲ βραδύνη νὰ πληρώνη ἢ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ἐν τῷ ταμεῖῳ χρημάτων νὰ πληρώνη πρόστιμον. Τὸ σαφὲς γράμμα τῆς συμβάσεως δὲν ἀφήνει οὐδεμίαν ἀμφιβολίαν· εἶνε δὲ τόσον σαφὲς ὥστε ὅσον καὶ ἂν θέλουσιν νὰ σοφιστεύουσιν, δὲν ὑπάρχει στάδιον· τὸ αὐτὸ ἐπανέλαβε καὶ τὸ ἄρθρον 13 τῆς συμπληρωτικῆς συμβάσεως, τὸ δὲ ἄρθρον 21 ἐτροποποίησε τὸ ἄρθρον 41 ἐφ' ὅσον κατήργησε.

τὴν προθεσίαν τῶν τριῶν μηνῶν· δὲν δικαιούται λοιπὸν νὰ ζητῆ πρόστιμα ἢ ἐργολαβία, διότι ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἐπλήρωσεν οὐχὶ ἐκ βραδύτητος καὶ ἀμελείας, ἀλλ' ἐξ ἀνεχείας τοῦ λιμενικοῦ ταμείου· καὶ ὤφειλε μὲν νὰ συνάψῃ δάνειον, ἀλλὰ δάνειον δὲν εὔρε, τὸ ἀνέλαθεν ἄλλως τὸ δάνειον ἢ ἐργολαβία, πιστώνουσα διὰ τῶν ἐνταλμάτων, αἱ δὲ συνέπειαι τῆς μὴ εὐρέσεως τοῦ δανείου δὲν εἶνε ποιναὶ καὶ πρόστιμα ἀλλ' αἱ καθοριζόμεναι ἐν ἄρθρῳ 41.

Μετὰ τὰ ἀνωτέρω θεωροῦμεν περιττὸν νὰ ἐνδιατριψόμεν εἰς τὴν ἀστείαν ὄντως ἀπαίτησιν τῶν 4 προστίμων καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ὡσὰν ἡ βραδύτης ἢ ἡ ἀμέλεια δύναται νὰ τετραπλασιασθῇ ἢ ὡσὰν νὰ ἐπιτρέπουν οἱ νόμοι μας νὰ πληρώνωνται· πολλαὶ ποιναὶ διὰ τὴν αὐτὴν παράβασιν. Διὰ τοὺς ἀνω λόγους ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ θεωρεῖ ἀδίκους τὰς ἀξιώσεις τῆς ἐργολαβίας, καὶ ζητεῖ καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ἐργολαβία δὲν συναινεῖ νὰ πληρωθῇ τὸ ὀφειλόμενον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω κατὰ τὸν ἐπισημημένον λογαριασμὸν, νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 47 καθ' ὃ «ἐν περιπτώσει διαφωνίας κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ μετὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἔργων, ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ λιμένος καὶ ὁ ἐργολάβος θέλουν ἕκαστος διορίσει ἓνα πραγματογνώμονα ἵνα κανονίσωσι τὰς ἐκκρεμεῖς διαφορὰς· ἐὰν οἱ πραγματογνώμονες οὗτοι δὲν κατορθώσωσι νὰ συνενωθῶσι, θέλουσι διορίσει ἢ τε ἐπιτροπὴ καὶ ὁ ἐργολάβος ἀπὸ κοινοῦ καὶ τρίτον πραγματογνώμονα, ὅστις θέλει ἀνεκκλήτως ἀποφασίσαι»· καὶ πρὸς τοῦτο προβαίνει νὰ κατονομάσῃ καὶ προτείνῃ νὰ διορισθῇ ὡς πραγματογνώμων ἐκ μέρους αὐτῆς ὁ δικηγόρος κ. Νικόλ. Σαγιάς. Ἴνα, μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργολάβου διορισθησμένου ἢ καὶ τοῦ ἐπιδικαιτητοῦ κανονίσωσιν ὀριστικῶς τὰς ἐκκρεμεῖς αὐτὰς διαφορὰς, τοῦ προέδρου αὐτῆς Νομάρχου ἐπαναλαμβάνοντος τὴν ἐπιφύλαξιν ἦν καὶ ἄλλοτε ἔκαμεν, ὡς πρὸς τὸ κῶρος καὶ τὴν ὀριστικότητα τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων τὴν ἀπορρέουσαν ἐκ τοῦ παγίου ΡΚΘ' νόμου περὶ λιμένων καὶ τοῦ πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Βασιλ. Διατάγματος, ἐφ' ὅσον, διὰ τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀποφάσεων τῆς ἐπιτροπῆς διασαλευέται, ἀφοῦ μάλιστα ὡς πρὸς τινὰ κεφάλαια, ὡς τὸ Α καὶ τὸ Β τῶν παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς καὶ ἐξετελέσθησαν ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις καὶ διαταγαί. Ἐπὶ τούτοις ὁ πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς, ἔχων ὑπ' ὄψει τὰς μνησθείσας ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, τὰς προηγουμένας σχετικὰς πράξεις τῆς ἐπιτροπῆς, καὶ τὴν ἀπὸ 2 Μαΐου ἐ. ἔ. γνωμοδότησιν τοῦ ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προκληθέντος δικηγορικοῦ Συμβουλίου, ἐνδοιάζει ὡς πρὸς τὸ ἀσάλευτον τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρημάτων. Οὕτω, ἔχων ὑπ' ὄψει ὅτι, κατὰ τὰς ἐκάστοτε γενομένας πληρωμὰς τῇ ἐργολαβίᾳ, ὁ μηχανικὸς τοῦ λιμένος δὲν ἐξέδιδε πιστοποιήσεις, οὐδὲ ἡ ἐπιτροπὴ ἐπλήρωνε τὸν ἐργολάβον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐκ τῆς συμ-

βάσεως καθωρισμένου πεμπτημορίου, ἀμφιβάλλει διὰ τὸν ἀκριβῆ ὑπολογισμὸν τῆς κατὰ τὸ Κεφ. Β'. τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων τῆς ἐπιτροπῆς ὑπερβάσεως, φρονεῖ ὅμως ὅτι ἡ ἐργολαβία, ἀπέ-
 ναντι τῶν γενομένων αὐτῇ εὐκολιῶν καθ' ὅλας τὰς πληρωμὰς
 τῆς τετραετίας, δὲν ἔπρεπε νὰ ζητήσῃ καὶ λάβῃ οἰονδήποτε πο-
 σὸν λόγῳ ποινῆς καὶ ὑπερμερίας τῆς πραγματοποιήσεως τῶν
 πληρωμῶν τούτων. Οὐχ' ἦττον φρονεῖ ὅτι δὲν δικαιούται ἡ ἐρ-
 γολαβία εἰς ἀπαίτησιν τόκων διὰ τὴν συγκαιφαιλαιωθείσαν κρά-
 τησιν τοῦ 10 ο/ο, καθόσον αὕτη, προβλεπομένη ὑπὸ τῆς συμ-
 βάσεως, ἐγένετο κατὰ τὸ ἀπὸ 14 Μαρτίου 1884 Β. Διάταγμα,
 ὅπερ προϋποθέτει τὰς τοιαύτας κρατήσεις, ἐφαρμοζομένης εἰς ὅλα
 τὰ Δημόσια ἔργα, ἀτόκου. Ὡς πρὸς τὴν κράτησιν ὅμως τοῦ 12
 ο/ο διὰ τὸ χρέος τῆς ἐργολαβίας τῶν 596,000 δραχμῶν ἐξέθη-
 κεν ὅτι αὕτη ὑπελογίζετο καὶ ἐγένετο ὡς, ἅμα τῇ ἐπαναλήψει
 τῶν ἔργων, διακανόνισε τὸ Συμβούλιον τῶν Δημοσίων Ἔργων
 καὶ συνεπῶς διέταξε τὸ ὑπουργεῖον καὶ ἐφήρμοσεν ἡ ἐπιτροπὴ
 ἐφ' ὅλων τῶν πληρωμῶν κατὰ τὸν διαγραφέντα τύπον τῶν κατα-
 στάσεων ἐπὶ τοῦ καθαρῷ ἐξαγομένου αὐτῶν μετὰ τὴν μετατρο-
 πὴν τῶν μικτῶν ποσῶν εἰς τὸ τρέχον χάρτινον νόμισμα· καθότι
 καὶ αἱ συγκαιφαιλωθεῖσαι προκαταβολαὶ τῷ ἐργολάβῳ ἐκανόνι-
 νίσθησαν καὶ ὑπελογίσθησαν εἰς τοιοῦτον νόμισμα, ἀσχέτως πρὸς
 τὴν ὑπερτίμησιν αὐτοῦ τότε ἢ τὴν ὑποτίμησιν αὐτοῦ μεταγενε-
 στέρως. Ὡς πρὸς τὴν εἰς χρυσὸν πληρωμὴν τῶν 35 ο/ο ὁ πρόε-
 δρος τῆς ἐπιτροπῆς δὲν δύναται ν' ἀπομακρυνθῇ τῆς γνώμης,
 ἣν καὶ αὐτὸς εἶχε καὶ ὁ προκάτοχος αὐτοῦ Νομάρχης διετύπωσεν
 ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. ΚΓ πρακτικῷ καὶ τὸ ὑπουργεῖον ἀπεφάσισε, περὶ
 τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ χρυσοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς πραγματικῆς
 πληρωμῆς καὶ ὄχι τῆς ἐκδόσεως τῶν ἐπιταγῶν, ἔχων ὑπ' ὄψει
 καὶ τὸ προηγούμενον, καθ' ὃ, ἀφοῦ ἐπληρώνατο ὁ ἐργολάβος τὸ
 προῖδν τῶν καθαρῶν πιστοποιήσεων, ἐξεδίδετο ἑτέρα ἐπιταγὴ διὰ
 τὴν πληρωμὴν τῆς διαφορᾶς τοῦ συναλλάγματος ἐπὶ τῇ βάσει
 τῆς τιμῆς αὐτοῦ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς πληρωμῆς. Ἐπὶ τέλους
 ὡς πρὸς τὴν παρὰ τῆς ἐργολαβίας ζητουμένην ἡμερησίαν ἀπο-
 ζημιώσιν διὰ τὴν καθυστέρησιν τῆς πληρωμῆς τῶν τεσσάρων τε-
 λευταίων πιστοποιήσεων καὶ τῶν συναφῶν ἐπιταγῶν, ἐπειδὴ τὸ
 ὑπουργεῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20,130 ἀπὸ 22 Ἰανουαρίου 1894
 ἀποφάσεώς του ἀποφαίνεται ἵνα συμβιβαστικῶς πληρωθῶσιν εἰς
 τὸν ἐργολάβον δύο ἀποζημιώσεις, ζητεῖ δὲ νὰ μάθῃ τὸν χρόνον
 καθ' ὃν προεκλήθη ὁ ἐργολάβος διὰ τὴν συνομολόγησιν τοῦ δα-
 ναίου, δύναται νὰ θεωρηθῇ μὴ ὀριστικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπό-
 φασίς του αὕτη. Ἐκ τῆς βάσεως δέ, ἣν ὄντως θέτει τοῦτο καθὼς
 καὶ τῆς ὡς ἄνω τιθεμένης ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἡ ἀπο-
 ζημιώσις αὕτη, καίτοι ρητῶς συνομολογημένη ἐν τῇ συμβάσει,

ετάχθη λόγω ποινῆς δι' υπαίτιον καθυστέρησιν καὶ διὰ προφανεῖς ζημίας κατὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῶν ἔργων, ἐξάγει ὅτι ἡ ἐργολαβία δέον ν' ἀποδείξῃ ὠρισμένας αὐτῆς ἀπωλείας καὶ θετικὰς ζημίας ἐκ τῆς καθυστερήσεως ταύτης, αἵτινες ὅμως δὲν δύνανται· νὰ υπερβῶσι τὸν χρόνον καθ' ὃν ἦν ἐγκατεστημένη ἐν τῷ ἔργῳ ἢ τοῦλάχιστον τὸν τῆς παραδόσεως αὐτοῦ, καθὼς καὶ τὸν τῆς ἐπισήμου προσκλήσεως τοῦ ἐργολάβου πρὸς συνομολόγησιν τοῦ δανείου, ἀφ' ὅτου δύναται νὰ λογισθῇ καὶ αὕτη ἐν υπαιτιότητι· ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει κατὰ τὴν συμβιβαστικὴν πρόκλησιν τοῦ ὑπουργείου, ἐὰν ἐγένετο δεκτὸν ὅτι ἡ διακοσιόδραχμος ἀποζημίωσις συνωμολογήθη διὰ πᾶσαν, ἔστω καὶ μὴ υπαίτιον, καθυστέρησιν πληρωμῆς, ὅτι διὰ τὴν τῶν τεσσάρων καταστάσεων δὲν ἠδύνατο νὰ ὑπολογισθῇ ἢ μία καὶ μόνη, ἦτοι· ἐνιαία ἀποζημίωσις ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω θετικῶν ὑπολογισμῶν καὶ χρονικῶν ὁρίων, χάριν τῆς ὑπὸ πᾶσαν ἐποψίν εὐκαταίας ὀριστικῆς διευθετήσεως τῆς ὑποθέσεως. Πρὸς τοῦτο δὲν θεωρεῖ ἄσκοπον τὴν οὐδ' ἀπραγματογνωμόνων προταθεῖσαν λύσιν τῶν διαφορῶν, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπουργεῖον δὲν ἤθελε νομίσει ὅτι ἡ ὡς ἄνω μνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 20,130 ἀπόφασίς του δεσμεύει αὐτὸ πρὸς ἀποδοχὴν ἄλλης λύσεως καὶ διεξόδου.

Ὁ Πρόεδρος

Χ. ΠΑΛΑΜΑΣ.

Τὰ μέλη

Δ. Ι. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Γ. ΔΟΥΖΙΝΑΣ

Α. ΠΙΚΡΑΜΝΕΟΣ

Χ. ΚΟΥΓΛΛΟΣ.

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν συστάσεως ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέλεξις τῶν μεταξὺ τῆς ἐργολαβίας καὶ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς χρηματ. διαφορῶν.

Ἡ ἀνωτέρω μνημονευομένη ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ὑπὸ τῶν κ. κ. Α. Σούλη καὶ Μιχ. Σάουρωτ, ἐπιθεωρητῶν τῶν δημοσίων ἔργων καὶ Γ. Χρυσοχόου, νομομηχανικοῦ, διὰ τῆς ἀπὸ 31 Μαΐου

ἐ. ἔτους ἀποφάσεώς της, κοινοποιηθείσης τῇ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ μόλις πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν, παραδέχεται α'. ὅτι κακῶς ἐπληρώθησαν τῷ ἐργολάβῳ δραχ. 48,808 διὰ τόκους καὶ ἀποζημιώσεις λόγω βραδύτητος περὶ τὴν πληρωμὴν τῶν πρώτων πιστοποιήσεων τοῦ γ'. ἔτους, (ἄρα σελ. 18 καὶ πίνακα ἐν τέλει) διότι εἶχε πληρωθῆ τὰ ποσὰ ταῦτα κατὰ τὰ δύο πρώτα ἔτη, καθ' ὑπέρβασιν τῶν δύο πεμπτημορίων τοῦ ὅλου ποσοῦ τῆς ἐργολαβίας, ἐγκρίνει δὲ νὰ πληρωθῶσι μόνον δραχ. 2,313,54 διὰ τόκους καὶ ἀποζημιώσιν διὰ τὴν βραδύτητα τῆς πληρωμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 πιστοποιήσεων τοῦ ἔτους τούτου, ἕπερ ἀνάξιον ἀμφισδητήσεως. Διὰ δὲ τὴν βραδύτητα περὶ τὴν πληρωμὴν τῶν πιστοποιήσεων τοῦ δ'. ἔτους, οὐδὲν δικαίωμα ἔχει ὁ ἐργολάβος, λέγει ἡ ἐπιτροπῇ, διὰ τὴν πληρωμὴν τόκων καὶ ἀποζημιώσεως, διότι κατὰ τὰ τρία πρώτα ἔτη εἶχε λάβει πλέον τῶν τριῶν πεμπτημορίων δραχ. 687,169.14, (ἄρα σελ. 19 καὶ πίνακα ἐν τέλει), καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τῆς νέας συμβάσεως ἡ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ ἔδικαιούτο ν' ἀρνηθῆ τὴν πληρωμὴν πιστοποιήσεων τοῦ δ'. ἔτους μέχρι τοῦ ἄνω ποσοῦ, ἕπερ θὰ κατελογίζετο εἰς τὸ πεμπτημόριον τῆς ἀξίας τῶν ἔργων τοῦ δ'. ἔτους.

Ἡ ἐπιτροπῇ τῶν μηχανικῶν, διαφωνοῦσα πρὸς τὴν λιμενικὴν ἐπιτροπὴν, (ἄρα σελ. 20) γνωματεύει νὰ πληρωθῶσι τῷ ἐργολάβῳ τόκοι ἐπὶ τῶν δι' ἐγγύησιν κρατηθεισῶν πρὸς 10 ο)ο ἐκ πιστοποιήσεων δραχ. 200,000 δραχ. 47,606, διότι φρονεῖ ὅτι τὸ ἄρθρον 35 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως δὲν κατηργήθη αὐθ' ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς νέας.

Ἐπίσης δὲν παραδέχεται ὅτι ἡ λιμενικῇ ἐπιτροπῇ δικαιούται ν' ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπόδοσιν τῶν λόγω δανείου χορηγηθεισῶν τῷ ἐργολάβῳ δραχ. 596,411,76 διὰ κρατήσεων ἐκ τοῦ ποσοῦ τῶν πιστοποιήσεων πρὸ τῆς προσθήκης τῆς συναλλαγματικῆς διαφοράς, δηλ. νὰ κρατῶνται 65 ο)ο εἰς χαρτονομίσματα καὶ 35 ο)ο εἰς χρυσόν, (ἄρα σελ. 21.)

Ἄλλ' ἡ ἐπιτροπῇ ἀπορρίπτει τὴν ἀπαιτήσιν τοῦ ἐργολάβου περὶ πληρωμῆς τῶν 35 ο)ο τῶν μῆπω πληρωθεισῶν πιστοποιήσεων μὲ τὴν τιμὴν ἣν θὰ ἔχη ὁ χρυσὸς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοφλήσεως τῶν ἐπιταγῶν, (ἄρα σελ. 22), διότι, λέγει, ὁ ἐργολάβος, ἀπαξ ἀποδεχθεὶς τὰς πρὸς πληρωμὴν τῶν πιστοποιήσεων ἐπιταγὰς, ἐν αἷς συμπεριλαμβάναται καὶ ἡ κατὰ τὴν ἔχδοςιν αὐτῶν συναλλαγματικὴ διαφορά, ἐν γνώσει τοῦ ὅτι τὸ λιμενικὸν ταμεῖον ἐστερεῖτο χρημάτων, ὡς μὴ κατορθώσαν τὴν συνομολόγησιν δανείου, ἐγένετο αὐτὸς οὗτος δανειστής τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου κατὰ τὴν γνωμοδότησιν τοῦ νομικοῦ συμβουλίου, τὴν ἀνακοινωθείσαν τῷ ὑπουργεῖῳ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 273 τῆς 14 Νοεμβρίου 1893 ἐγγράφου τοῦ νομικοῦ συμβούλου κ. Α. Στούπη.

Και τὴν ἀπαίτησιν τοῦ ἐργολάβου περὶ πληρωμῆς ἡμερησίων ἀποζημιώσεων ἐκ δραχ. 200 δι' ἐκάστην τῶν μῆπω πληρωθεισῶν πιστοποιήσεων, (δρα σελ. 23), θεωρεῖ ἡ ἐπιτροπὴ ἀδάσιμον, διότι ὁ ἐργολάβος ὄφειλε καὶ ὑπεχρεοῦτο νὰ συνάψῃ αὐτὸς τὸ δάνειον τοῦτο δὲ μὴ ποιήσας καὶ ἀποδεχθεὶς τὰς ἐπιταγὰς, ἐγένετο αὐτὸς οὗτος δανειστής τοῦ λιμενικοῦ ταμείου καὶ ἐπομένως εἰς οὐδεμίαν ἄλλην ἀποζημίωσιν δικαιούται ἢ μόνον εἰς τὴν πληρωμὴν τόκου 8 ο/ο, ἢν ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἀρνεῖται αὐτῇ.

Καὶ ἕως ἐδῶ μὲν συμφωνοῦμεν ἐν τοῖς πλείστοις μετὰ τῆς ἐκ μηχανικῶν ἐπιτροπῆς, πλὴν τοῦ πληρωτέου τόκου τῶν 200,000 δραχ. ἐκ δραχ. 47,606, δι' οὓς λόγους ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ ἐξέβηκεν ἐν τῷ εἰς τὸ ὑπουργεῖον διαδιδασθέντι πρακτικῇ αὐτῆς, (δρα σελ. 20)· βλέπομεν δ' εὐχαρίστως ὅτι πολλὰς ἑκατοντάδας χιλιάδων δραχμῶν ἐκέρδισε τὸ λιμενικὸν ταμεῖον ἐκ τῶν ἀδίκως ὑπὸ τῆς ἐργολαβίας ἀπαιτουμένων καὶ ἐν πολλοῖς ἐπὶ δεδικασμένων, κατ' αὐτὴν, βασιζομένων. Ἀλλὰ ριζικῶς διαφωνοῦμεν πρὸς τὴν ἐπιτροπὴν ὡς πρὸς τὴν πληρωμὴν τῷ ἐργολάβῳ 100,000 δραχ. ὡς ἀποζημιώσιν διὰ τὴν ἀνασκαφὴν ἐκ τοῦ λιμένος συμπαγοῦς πηλώδους γῆς, (δρα σελ. 16)· διότι οὐ μόνον δὲ ἰσχύει τὸ ἄρθρον 43 τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, καταργηθὲν διὰ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 8 τῆς νέας, ἀλλὰ καὶ ἂν παραδεχθῶμεν πρὸς στιγμὴν ὅτι τοῦτο ἰσχύει, ἀρνούμεθα διαρρήδην ὅτι ἐξεσκάφη ἐκ τοῦ πυθμένος τοῦ λιμένος ἡμῶν συμπαγῆς πυλώδης γῆ, (Glaise compacte ἢ tuf) ἢ βράχος, ποσότητος 1,500 κυβ. μέτρων, οὐ μόνον διότι δὲν ὑπάρχει πιστοποιήσις τοῦ μηχανικοῦ μαρτυροῦσα τὸ τοιοῦτο καὶ βεβαιοῦσα τὴν γενομένην καταμέτρησιν τῆς ὕλης ταύτης, ἀλλὰ καὶ διότι ἡ ἐκσκαφὴ, γενομένη διὰ βυθοκόρου μετρίως δυνάμει νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀπροσκόπτως πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἀπάντων τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, ἐμαρτύρησε περὶ τῆς ἀληθείας τῶν λόγων μας. Ὁ νομοθέτης, προσδιορίσας τὴν ἑκτακτον ταύτην ἀμοιβὴν τῶν 100,000 δραχ. πρὸς ἐξόρυξιν 1500 κυβ. μέτρων, κατ' ἐλάχιστον ὅρον, βράχων ἢ Glaise compacte, ἐνόησε νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἐργολάβον διὰ τὰς ἐκτάκτους δαπάνας εἰς ἃς ἤθελεν ὑποβληθῆ πρὸς ἐξόρυξιν τῶν ὑλῶν τούτων διὰ διατρητικῶν καὶ σκαπτικῶν μηχανημάτων, ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, κτλ. Πότε καὶ ποῦ ὑπέστη τὰς δαπάνας ταύτας ἡ ἐργολαβία; Ὁ πυθμὴν τοῦ λιμένος μένει ἀσάλευτος, καὶ, ἐν περιπτώσει ἀμφιβολίας ἐκ μέρους οἰουδήποτε, δύναται νὰ γείνωσιν ἀνατρητικαὶ δοκιμαὶ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀληθείας. Τὸ περιεργον ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ εἶναι ὅτι ἡ ἐργολαβία, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ ἀποζημιωθῆ διὰ τὰς καθιζήσεις τοῦ κυματοθραύστου, εὗρισκε τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης μας λίαν μαλακόν, ὅταν δ' ἐπρόκειτο πάλιν νὰ ἐνθυλακίσῃ τὰς 100.000 δραχ. εὔρεν αὐτὸν ἀπαρτιζόμενον ὑπὸ βράχων καὶ ἀπεσκληρυμένης ἀργίλλου (Glaise compacte.)

Ἄλλὰ καὶ ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐπιτροπῆς ὅτι τὸ ἄρθρον 43 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως ἰσχύει, διότι, δὲν ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς νέας, (ἄρθρ. 3), δὲν εἶναι βᾶσιμος νομιζομεν· διότι ἐν ἄρθρῳ 5 αὐτῆς φέρεται ὅτι «ἡ ἐκσκαφὴ τῆς λεκάνης τοῦ λιμένος γενήσεται κατὰ ἐν ἐπὶ πλέον μέτρον τῆς ὀριζομένης διὰ τῆς συμβάσεως τοῦ 1879 ἔτους» ἐν ἄρθρῳ 7, κατὰ τὴν διανομὴν τοῦ ποσοῦ τῶν 8,063,000, «χάριν τοῦ κανονισμοῦ τῶν πληρωμῶν», ὀρίζονται «διὰ τὴν ἐκσκαφὴν τοῦ λιμένος εἰς 7 μ. βᾶθους δραχ. 520,317,07, καὶ ἐν ἄρθρῳ 17 ἐπαναλαμβάνεται τὸ αὐτὸ ποσὸν διὰ τὴν ἐκσκαφὴν τοῦ λιμένος, χωρὶς οὐδαμοῦ νὰ ὑπολογίζωνται καὶ αἱ 100 χιλ. δραχ. διὰ τὴν τυχὸν ἐξόρυξιν βράχων ἢ τόφων. Δὲν σημαίνουνσι πάντα ταῦτα τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 43 τῆς παλαιᾶς συμβάσεως καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκσκαφὴν βράχων κλπ. ἐκ τοῦ λιμένος, μετὰ τὴν ρητὴν μάλιστα δήλωσιν ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ἐργολάβου, ὁμολογοῦντος ὅτι διὰ τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς τῶν 1,706,786 δραχ. «ἱκανοποιοῦνται αἱ ὑποδληθεῖσαι μέχρι τοῦδε παντὸς εἴδους ἀξιώσεις του κατὰ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς καὶ δὲν ἔχει πλέον οὐδεμίαν ἀξίωσιν δι' οὐδένα λόγον, γνωστὸν ἢ ἀγνωστον, παραιτούμενος πάσης τοιαύτης καὶ ὑποσχόμενος ὅτι καὶ εἰς τὸ μέλλον δὲν θέλει εἰλεῖ οἷανδήποτε ἀξίωσιν ἐκ παρομοίων ἢ ἄλλων οἰωνδήποτε αἰτιῶν; Ἐὰν ἡ σαφῆς καὶ κατηγορηματικὴ αὕτη δήλωσις τοῦ ἐργολάβου, τοῦ γινώσκοντος τὸν ὄρον τῶν 100 χιλ. δραχ. τοῦ 43 ἄρθρου τῆς παλαιᾶς συμβάσεως καὶ οὐδαμοῦ ἐπιφυλαχθέντος ὑπὲρ αὐτοῦ, δὲν σημαίνει ρητὴν τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 43 ὡς πρὸς τὰς 100,000 δραχ. ἀμφιβάλλομεν ἐὰν καὶ τὰ λοιπὰ ἄρθρα τῆς νέας συμβάσεως δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς τροποποιοῦντα ἢ ἀκυροῦντα τὰ σχετικὰ τῆς παλαιᾶς. Πιστεύομεν δὲ ἀδιστακτικῶς ὅτι οὐδὲ αὐτὸς ὁ ἐργολάβος θὰ πρόεβαλε τὴν ἀξίωσιν ταύτην, ἐὰν δὲν εὑρίσκε τὴν ψυχολογικὴν στιγμήν τῆς ἐφέσεως τοῦ τότε νομάρχου κ. Χ. Σοφianoῦ, ἐπιθυμήσαντος ἵνα ἄρῃ ἐκ τῆς αἰμασιᾶς τὴν οἰκίαν τῶν κληρονόμων Μαγκλιβέρα καὶ στέρξαντος τὸν ὄρον τῆς πληρωμῆς οὐ μόνον τῶν 100 τούτων χιλ. δραχμῶν ἀλλὰ καὶ τῶν 48,808, (ἔρα σελ. 1c) ἵνα ὁ ἐργολάβος ἐπιτρέψῃ τὴν ἐκ τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου πληρωμὴν 80,000 δραχ. εἰς ἀποζημίωσιν τῆς οἰκίας ἐκείνης μετὰ τοῦ ὑπ' αὐτὴν γηπέδου.

Ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ, ἐμφορουμένη ὑπὸ τοῦ πνεύματος τῆς προστασίας τῶν συμφερόντων τοῦ λιμενικοῦ ταμεῖου, βεβαίως δὲν θ' ἀποδεχθῆ τὴν ἀπόφασιν τῆς ἐκ μηχανικῶν ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὸ κονδύλιον τοῦτο τῶν 100,000 δραχ. ἀλλὰ, ἢ θὰ διατάξῃ τὴν ἀνάτρησιν τοῦ πυθμένος τοῦ λιμένος, εἰς ὃ μέρος θὰ δείξῃ ἐργολαβία ὅτι εὔρε τὰ 1500 κυβ. μέτρα τῆς συμπαγεῦς πηλώδους γῆς ἢ τῶν βράχων, ἐὰν παραδεχθῆ ὡς ἰσχυρὸν τὸ ἄρθρον 43 τῆς πα-

λαιᾶς συμβάσεως, ἢ θ' ἀφήσῃ νὰ λύσῃσι τὴν διαφορὰν οἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 47 διαιτηταὶ πρὸς πλήρη ἐξερεύνησιν τοῦ ζητήματος καὶ ἀπόρριψιν πάσης εὐθύνης ἀπὸ τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν διαχείρισιν τῶν λιμενικῶν χρημάτων.

ΠΙΝΑΞ

Ἐμφαίνων τὰ ποσὰ εἰς ἃ ἐξεδόθησαν αἱ καταστάσεις τῆς ἐργολαβίας Μαρίας πρὸς πληρωμὴν τῆς ἀποκοπῆς τῶν Μιμενικῶν ἔργων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμπληρωτικῆς Συμβάσεως τῆς 13 Ἰουλίου 1888 πρὸς ἐξακριβωσιν τῆς ἀκριβοῦς τηρήσεως τοῦ ἄρθρ. 18 τῆς συμπλ. Συμβ.

Αὐξ. ἀριθμ. καταστάσεως	Ἡμερομηνία καταστάσεως		Ποσὸν μικτὸν δι' ὃ ἐξεδόθη		Ἔτος πρῶτον Ἰουλίου 1888 — Ἰουλίου 1889		Ἔτος δευτέρον Ἰουλ. 1889 — Ἰουλ. 1890	Ἔτος τρίτον Ἰουλ. 1890 — Ἰουλ. 1891	Ἔτος τέταρτον Ἰουλ. 1891 — Ἰουλ. 1892	Ἔτος πέμπτον Ἰουλ. 1892 — Ἰουλ. 1893
			Δραχ.	Λ.	Δραχ.	Λ.				
					Ἔτος πρῶτον Ἰουλίου 1888 — Ἰουλίου 1889					
1	1888	Ἰουλίου	6	187,356	86	3,010,186	52			
2	1888	Δεκεμβ.	29	138,586	24	3,148,772	76			
3	1889	Φεβρ.	7	237,597	78	3,386,370	54			
4	1889	Μαρτ.	21	171,358	82	3,557,729	36			
5	1889	Μαΐου	3	180,396	61	3,738,125	97			
6	1889	Ἰουνίου	15	132,739	07	3,870,865	04			
7	1889	Ἰουλίου	8	146,699	54	4,017,564	58			
<hr/>										
8	1889	Σεπτεμ.	1	111,130	67	4,128,695	25			
9	1889	Ἰουλίου	2	94,133	50	4,222,828	75			
10	1889	Νοεμβρ.	8	112,226	96	4,335,055	71			
11	1889	Δεκεμβ.	21	188,268	33	4,523,324	04			
12	1890	Ἰαν.	22	132,322	50	4,655,646	54			
13	1890	Φεβρ.	26	109,377	17	4,765,023	71			
14	1890	Ἀπριλ.	11	153,875	34	4,918,899	05			
15	1890	Μαΐου	14	150,613	68	5,069,512	73			
16	1890	Ἰουνίου	7	131,786	90	5,201,299	63			
17	1890	Ἰουλίου	2	94,133	50	5,295,433	13			
<hr/>										
18	1890	Αὐγ.	1	94,133	50	5,389,566	63			
19	1890	Σεπτεμ.	3	94,133	50	5,483,700	13			
20	1890	Ἰουλίου	3	94,133	50	5,577,833	63			
21	1890	Νοεμβρ.	8	94,133	50	5,671,967	13			
22	1890	Δεκεμ.	7	150,614	15	5,822,581	29			
23	1891	Ἰαν.	18	144,351	74	5,966,933	03			
24	1891	Ἀπριλ.	1	122,373	55	6,089,306	58			
25	1891	Μαΐου	2	150,614	12	6,239,920	70			
26	1891	Ἰουνίου	13	188,267	70	6,428,188	40			
27	1891	Ἰουλίου	1	225,920	82	6,654,109	22			
<hr/>										
28	1891	Αὐγ.	19	160,026	95	6,814,136	17			
29	1891	Σεπτεμ.	28	160,026	95	6,974,163	12			
30	1891	Νοεμβρ.	1	40,803	41	7,014,966	53			
31	1892	Ἰαν.	30	318,281	09	7,333,247	62			
32	1892	Μαρτίου	15	329,468	39	7,662,716	01			
33	1892	Μαΐου	1	207,094	42	7,869,810	43			
34	1892	Ἰουλίου	12	341,992	98	8,211,803	41			

Π α ρ α τ η ρ ῆ σ ε ι ς

Ἦτοι ἔλαβε διὰ πληρωμὴν τοῦ πρώτου ἔτους, ὡς αἱ ἔναντι καταστάσεις Δραχ. 1,194,734,92 ἐνῷ ὠρίζετο διὰ τῆς συμπλ. Συμβάσεως 1,048,033,47

Ἦτοι ἔλαβεν ὑπέρβ. τὸ α'. ἔτος Δρ. 146,701,45

Ἦτοι ἔλαβε διὰ πληρωμὴν τοῦ δευτέρου ἔτους, ὡς αἱ ἔναντι καταστάσεις Δρ. 1,277,868,55 ἐνῷ ὠρίζετο διὰ τῆς συμπλ. Συμβάσεως 1,048,033,47

Ἦτοι ἔλαβεν ὑπέρβ. τὸ β'. ἔτος Δρ. 229,835,08

Ἦτοι ἔλαβε διὰ πληρωμὴν τοῦ τρίτου ἔτους, ὡς αἱ ἔναντι καταστάσεις Δρ. 1,358,676,08 ἐνῷ ὠρίζετο διὰ τῆς συμπλ. Συμβάσεως 1,048,033,47

Ἦτοι ἔλαβεν ὑπέρβ. τὸ γ'. ἔτος Δρ. 310,642,61

Ἦτοι ἔλαβεν ὑπέρβ. τὸ δ'. ἔτος Δρ. 687,179,14

Ἦτοι ἔλαβεν ὑπέρβ. τὸ ε'. ἔτος Δρ. 360,857,31, διότι τὸ ὑπόλοιπον μέχρι τῶν Δρ. 1,048,033,47, ἤτοι 687,176,16 ἔλαβε πρὸ ἔτους, ὡς φαίνεται ἐκ τῶν ἄνω ὑπερβάσεων, ἔναντιον τοῦ ὄρου τοῦ ἄρθρ. 18 τῆς συμπλ. Συμβάσεως καὶ ἔμως διὰ τὴν δῆθεν καθυστέρησιν ταύτην ἔλαβεν ὡς πρόστιμον δραχ. 48,803, ζητεῖ δὲ κα συνέχειαν τούτων.

(Ἄριθ. 1.)

Λογαριασμός ὑπολοίπου τῆς κατασκευῆς τῶν ἔργων τοῦ
λιμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συμβάσεων, ὀφειλομένου
ἐκ τοῦ λιμενικοῦ ταμείου εἰς τὴν ἐργολαβίαν

Π. Μαρῖακ πρεσβυτέρου.

Ἄριθ. Καταστ.	31	Μικτ. δραχ.	318,281.09	Χάρτ.	365,625.40
»	»	32	» 329,468.39	»	395,197.33
»	»	33	» 207,094.42	»	235,725.22
»	»	34	» 341,992.98	»	398,250.82

Μικτ. δραχ. 1,196,836.88 Χάρτ. δρ. 1,394,798.77

Ἀφαιροῦνται αἱ δύο τελευ-
ταῖαι δόσεις προκοταβολῆς ἀ-
πέναντι ὑλικῶν, ὡς ἐν ταῖς ὑπ'
ἀρ. 31 καὶ 32 πιστοποιήσεων

Χάρτ. δρ. 49,613.09

Μικτ. δραχ. 1,196,836.88 Χάρτ. δρ. 1,345,185.68

Ἐκπίπτουσι

Α'.) Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34
καταστάσεως ὡς ἐσφαλμένως
συμπεριληφθεῖσαι εἰς τὴν ρη-
θεῖσαν κατάστασιν καὶ δοθεῖ-
σαι εἰς αὐτὸν ἐπιπλέον τῆς ἀ-
ποκοπῆς κατὰ τὴν ἐκσκαφὴν
τοῦ λιμένος, κατὰ παράδαςιν
τῶν ἀρθρ. 7 καὶ 8 τῆς συμ-
πληρωτικῆς συμβάσεως Δρ. 100,000.—

Β'.) Ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 23,
28, 29 καὶ 30 καταστάσεων
διὰ πρόστιμα καὶ τόκους, καθό-
σον αἱ πληρωμαὶ τῶν ἐκδοθει-
σῶν ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐργολα-
βίας ἐπιταγῶν ὑπ' ἀρ. 221,
175 καὶ 181 ἐγένοντο ἐμπρο-
θέσμως παρὰ τῆς Τραπεζῆς,
καίται ἀνήκουσαι εἰς τὰς πλη-
ρωμὰς τοῦ τετάρτου ἔτους καὶ
ἐνῶ ἔπρεπε νὰ πληρωθῶσι
βραδύτερον ἐντὸς τοῦ τετάρ-
του ἔτους. Διὰ δὲ τὴν πληρω-
μὴν τῆς ὑπ' ἀρ. 180 ἐπιταγῆς

Ἐκ μεταφορᾶς δρ. Μ. 1,196,836.88 Χ. δρ. 1,345,185.68
 ἐκ δρ. 154,994.10, αὕτη ἀνή- 100,000

κεν εἰς τὰς πληρωμὰς τοῦ τε-
 τάρτου ἔτους, (τετάρτου πεμ-
 πτημορίου) καὶ ἐπληρώθη ἐν-
 τὸς αὐτοῦ τοῦ τετάρτου ἔτους,
 συμφώνως τῇ συμφάσει. Ἐπο-
 μένως τὸ λιμενικὸν ταμεῖον
 οὔτε εἰς τόκους οὔτε εἰς πρό-
 στιμα εἶνε ὑπόχρεων . . . δρ. 48,803.47

Γ.) Τόκοι παραλειφθέντες
 πρὸς 4 ο) ἐπὶ ποσοῦ προκα-
 ταβολῶν ἐκ δρ. 596,411.77, τὸ
 ἔποσον ἐκρατήθη ἐκ τῶν ἐκά-
 στοτε καταστάσεων δρ. 46,368.08

Μ. 195,171.55 Χ. δρ. 223,178.65

Μικτ. δρ. 1,001,665.33 Χάρ. δρ. 1,122,007.03

Δ.) Ἐπίσης διαφορά τοῦ
 αὐτοῦ ὡς ἀνω κοινδουλίου τῶν
 35 ο) εἰς χρυσὸν, διότι τὸ πο-
 σὸν τῶν δρ. 596,411.77, ἀν καὶ
 τῇ ἐδόθη εἰς ἐποχὴν κατὰ τὴν
 ἑποίαν ἡ διαφορά τοῦ συναλ-
 λάγματος ἦτο μόνον 10 ο) πε-
 ρίπου καὶ φρ. 100,000 ὅτε
 δὲν ἦτο ἀναγκαστικὴ κυκλο-
 φορία, ἐν τούτοις καταλογίζε-
 ται ἐπιεικῶς νὰ πληρωθῇ εἰς
 μικτὸν καὶ λογίζεται ἡ δια-
 φορὰ μόνον εἰς 35 ο) εἰς χρυ-
 σὸν κατὰ τὴν τιμὴν τῶν ἐκά-
 στοτε κρατήσεων

Χάρτ. δρ. 54,890.45

Τόκος ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 92 ἕως 24 Μαρτ. » 1,067,116.58

93 ἡμ. 142, πρὸς 8 ο) Χάρτ. δρ. 33,673.87

Δραχ. 1,100,790.45

1893 Μαρτίου 24 ἔλαβε . . . » 65,000.—

Δραχ. 1,035,790.45

Τόκος ἀπὸ 24 Μαρτίου 1893 ἕως 2 Ἰουλίου » 22,557.40

1893 ἡμ. 98, πρὸς 8 ο) » 1,058,347.85

Δραχ. 1,058,347.85

1893 Ἰουλίου 2 ἔλαβε » 25,000.—

Δραχ. 1,033,347.85

	Ἐκ μετροῦσ χάρτ. δρ.	1,033,347.85
Τόκος ἀπὸ 2 Ἰουλίου 1893 ἕως 4 Σεπτεμ- βρίου 1893, ἡμ. 62, πρὸς 8 ο)ο.	»	14,237.30
	Δραχ.	1,047,585.15
1893 Σεπτεμβρίου 4 ἔλαβε	»	30,000.—
		1,017,585.15
Τόκος ἀπὸ 4 Σεπτεμβρίου, ἕως 16 Μαΐου 1894, ἡμ. 252 πρὸς 8 ο)ο	Δραχ.	56,984.75
	Δραχ.	1,074,569.90
1894 Μαΐου 16 ἔλαβε	»	195,750.—
	Δραχ.	878,819.90
Τόκος ἀπὸ 16 Μαΐου 1894 ἕως 17 Σεπτεμ- βρίου 94, ἡμ. 121, πρὸς 8 ο)ο	»	23,570.35
	Δραχ.	902,390.25
1894 Σεπτεμβρίου 17 ἔλαβε	»	50,000.—
	Δραχ.	852,390.25
Ἀπόδοσις κρατήσεως ἐγγυήσεως	»	200,000.—
	Δραχ.	1,052,390.25
Τόκος ἀπὸ 17 Σεπτεμβρίου 1894 ἕως 17 Νοεμβρίου 94, ἡμ. 60 πρὸς 8 ο)ο	»	14,031.80
	Δραχ.	1,066,422.05
1894 Νοεμβρίου 17 ἔλαβε	»	56,000.—
		1,010,422.05
Τόκος ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 94 ἕως 1 Ἰανουα- ρίου 1895 ἡμ. 43 πρὸς 8 ο)ο	Δραχ.	9,657.50
	Δραχ.	1,020,079.55

Μὲ τὴν προσθήκην τῆς ἐξῆς παρατηρήσεως

Πρόστιμα καὶ διαφορὰν συναλλάγματος δὲν εἶνε ποσῶς ὑπό-
χρεων τὸ λιμενικὸν ταμεῖον νὰ πληρώσῃ εἰς τὴν ἐργολαβίαν Μα-
νιακ, διότι, ἀποῦ ἡ λιμενικὴ ἐπιτροπὴ δὲν ἠδυνήθη νὰ κάμῃ τὸ
δάνειον, ὡ φ ε ι λ ε ν ἡ ἐργολαβία, καθὰ ἤτο ὁ π ο χ ρ ε ω ς ἐκ τοῦ
ἄρθρου 41 τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, νὰ συνάψῃ αὐτὴ τοῦτο διὰ
λογαριασμὸν τῆς λιμενικῆς ἐπιτροπῆς, ὅπως πληρωθῇ ἐγκαίρως.
Μὴ πράξασα τοῦτο ἡ ἐργολαβία, θεωρεῖται αὐτὴ δανείστρια, δι-
καιουμένη νὰ πληρωθῇ μὲ τόκον 8 ο)ο ὅσα ἔχει λαμβάνειν.

Ἐν Πάτραις τῇ 1 Ἰανουαρίου 1895.

Δημοτική Βιβλιοθήκη
Πολιτιστικός Οργανισμός
Δήμου Πατρέων

Δημοτική Βιβλιοθήκη
Πολιτιστικός Οργανισμός
Δήμου Πατρέων

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ

